



Christophoros

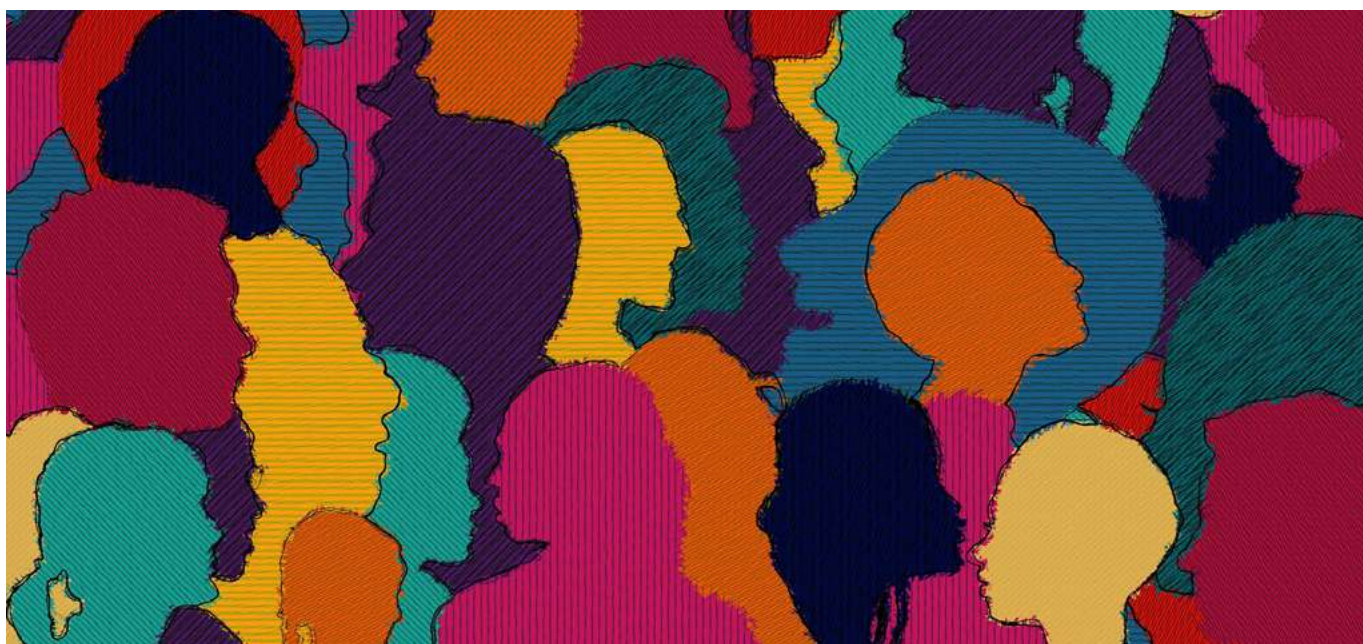
XXIX. évfolyam, 4. szám

Ingyenes kiadvány

2022. szeptember – September 2022

Mindenki számít

„Nektek pedig még a hajatok szála is mind számon van tartva.” (Lk 12,7a)



Ösztönösen vágyunk arra, hogy fontosak legyünk valakik számára. Elsősorban a családjunkban szeretnénk figyelmet kapni, de emellett a társadalom különböző rétegeiben, csoportjaiban is jól esik, ha fontosak lehetünk. Barátok, szomszédok, munka- és iskolatársak között is helyünk kell legyen. Legnagyobb összefüggésben pedig az adhat megnyugvást, hogy maga a Mindenható is számon tart minket.

Jézus egyik példázatában még ennél is komolyabb figyelemről hallhatunk: Isten irántunk való elkötelezettsége az élet minden formájánál nagyobb figyelmet ad számunkra. Isten figyel ránk, fontosak vagyunk neki, gondoskodik rólunk, még hajunk szála is számon vannak tartva. Nem történhet tehát velünk semmi olyan dolog, amiről ő ne tudna. Persze ez időnként kérdéseket is felvet: ha Isten látja, hogy rossz dolgok történnek velünk, miért nem lép közbe, és miért nem ment meg minket a fájdalomtól, a szenvedéstől, a testi és lelki nyomorúságoktól?

Nem a küzdelmek és benne előforduló kudarcok nélküli életre hívott minket. Keresztségünk nem a bajoktól, a kísértéstől, netán a bukástól való megmenekült, könnyített életre ad belépőt, hanem kapaszkodót

ad mindezek elviseléséhez, leküzdéséhez. Ha sikerül átengednünk magunkat ennek örömeire, igazán megnyugtató és erőt adó lehet tudnunk azt, hogy Isten számára mindig fontosak vagyunk, nem feledkezik meg rólunk, számon tart minket.

Ez pedig arra is rávezethet mindannyiunkat, mennyire fontos, hogy egymásról is tudjunk, Isten megváltott népének tagjairól. Ha ő számon tart minket, akkor mi is tartsuk egymást számon, sőt, adjunk is számot az ő hozzátartozásunkról. Az evangélikus keresztény hithez való kapcsolatunk lehet egészen szoros vagy lazább, de mégis fontos, hogy a világ számára is láthatóvá tegyünk, nekünk van közünk egymáshoz, és ezáltal Istenhez is.

Tegyünk vallást istentiszteleteinken jelenlétünkkel, tegyünk vallást életmódunkban döntéseink, szavaink által. És most tegyünk vallást a népszámlálás alkalmával is. Egymást tudjuk erősíteni, az Isten általunk már meg-megélt kegyelmét keresőket bátorítani, ha láthatóvá tesszük magunkat ezáltal. Isten számon tart minket, most a világ által is megszámlaltatunk. Büszkén, nyugodtan vallhatjuk meg: evangélikus egyházunk által Őhozzá tartozunk!

Pelikán András

Lélek-zet

A hit bátorsága

„De azok, akik ragaszkodnak Istenükhöz, bátor tetteket visznek véghez.” (Dán 11,32b)

Hála Istennek, el sem tudom képzelni, hogy milyen érzés lehet az életemet minden percben veszélyben tudó, üldözött keresztényként élni, aki az életével is fizethet azért, ha megvallja a hitét. Kívülről talán úgy látszik, hogy a hit felülmúlja az életösztönt, ami a mártíromsághoz vezet. Valójában azonban éppen hogy az „életösztön” működik a legjobban a hit által. Úgy is mondhatnánk, hogy az örök életre jutni akarás szándéka minden földi szenvedéstől és veszélytől való félelmet felülmúlóan diadalmaskodik. Ez pedig bátor tett, a hit bátor tette. Nem is lehet senki erre képes, csak Krisztus segítségével, aki szintén győzött az

e világi szenvedések és a halál felett, amikor megkínozták és keresztre feszítve megölték. De harmadnapra feltámadt, és ezzel megmutatta, hogy életet hozott azoknak, akik ragaszkodnak Istenükhöz annyira, hogy bár meghalnak a világban, de életet nyernek örökségül vele az örökkévalóságban.

Imádkozzunk! Uram, azt érzem, hogy sokszor bátortalan vagyok megvallani a hitemet, pedig nem fenyeget semmilyen veszély. Add, hogy bátran tudjak rólad bizonyosságot tenni, akár akkor is, ha ki kell lépni a komfortzónámból. Biztass a hit bátorságára! Ámen.

Pápai Attila (Szeretetforrás)

Hívás bizonyágtételre

„Aki lámpást gyújt, nem takarja le edénnyel, ágy alá sem rejti, hanem a lámpatartóra teszi, hogy akik bemennek, lássák a világosságot. Mert nincs olyan rejtett dolog, amely napvilágra ne kerülne, és nincs olyan titok, amely ki ne tudódna, és ismertté ne válna. Vigyázzatok tehát, hogyan hallgatjátok! Mert akinek van, annak adatik, de akinek nincs, attól még az is elvétetik, amiről azt gondolja, hogy az övé.” (Lk 8,16–18)



Az egyéni keresztyénség nyilvánossága tekintében két kísértés környékezi a keresztyén embert. Az egyik a fitogtatás, a másik a titkolódzás kísértése.

Akin a fitogtatás kísértése vesz erőt, az imaéletével kimegy a nyilvánosság elé, s az utcák szögletein imádkozik, szeretetmunkájának reklámot csap, s a bűnbánat, meg a szent szigor komolykodó pózait erőlteti magára, ajka pedig a kegyeskedő szólamoktól csepeg. Akin a titkolódzás kísértése vesz erőt, az a belső szobába jut imádságával és még az ajtót is magára zárja, mikor imádkozik, közös imaórán pedig a világ minden kincséért sem volna hajlandó kinyitni a száját. Amikor adakozik, még akkor sem engedi nyilvánosságra hozni a nevét, ha az szolgálat lenne, bizonyágtevő kiállítás valami szent ügy mellett. A nyílt önkritikát szentségtörésnek tekint, s ízléstelenségnek tartja a lélek belső kérdéseinek úton-útfélen való tárgyalását.

Mindegyik tudja bibliailag is igazolni a magatartását. A keresztyénségüket fitogtatók ilyen ígéretek szoktak hivatkozni: „Valaki vallást tesz én rólam az emberek előtt, én is vallást teszek arról az én menyneim Atyám előtt” (Mt 10,32–33) és „Nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát, mert Istennek hatalma az minden hívőnek idvességére” (Róm 1,16). A titkolódzók viszont a hegyi beszéddel érvelnek: „Mikor alamizsnát osztogatsz, ne kürtöltess magad előtt..., ne tudja a te bal kezed, mint cselekszik a te jobb kezed; hogy a te alamizsnád titkon legyen. És mikor imádkozol, ne légy olyan, mint a képmutatók, akik a gyülekezetekben, s az utcák szegletein fennállva szeretnek imádkozni, te pedig menj be a te belső szobádba és ajtódat bezárva imádkozzál... Mikor pedig böjtöltök, ne legyen komor a nézésed..., kend meg a te fejedet és a te orcádat mosd meg, hogy ne az emberek lássák a te böjtölésedet, hanem a te Atyád, aki titkon van... Ne adjátok azt, ami szent, az ebeknek, se gyöngyeiteket ne hányjátok a disznók elé, hogy meg ne tapossák azokat lábaikkal.” (Mt 6,1–6.16–18;7,6). Abban nincs hiba, amit idéznek. Mindegyik igaz ígét idéz. Ott van a hiba, hogy mindegyik a másik leckéjét tanulta meg a magáé helyett. A hitükkel kérkedők, a kegyességüket fitogtató képmutatók kitűnően megtanulták azokat az ígéseket, melyeket az Úr a félénk, bujkáló, s a titkolódzó keresztyéneknek mondott és adott fel leckéül, a titkolódzók pedig kívülről tudják, csak úgy fújják a képmutatóknak feladott leckét.

Közben, míg egymást ítéletik, nem veszik észre, hogy mindketten ugyanabban a bűnben leledzenek. Mindegyik a maga dicsőségét keresi. Az is, aki azért fitogtatja keresztyénségét, hogy lássák az emberek, s az is, aki azért titkolja, hogy ne lássák az emberek. Mindegyik azt akarja, hogy őt kedvező színben lássák

az emberek. Mindegyikből egyformán hiányzik a szolgálat lelke, s mindegyiken egyformán uralkodik az önzés, a haszonlesés. Az egyik abból akar üzletet csinálni, hogy keresztyén, a másik abból, hogy nem keresztyén. Korok szerint változik, hogy melyikből van több. Az ún. keresztyén kurzusok idején mindig több a képmutató, ha pedig leáldozóban van a keresztyén kurzus napja, akkor mindig a bujkálók száma szaporodik meg.

A mai ige a bujkálók leckéje. Őket hívja bizonyágtételre. Mit mond a hit eltitkolásáról?

1. A hit eltitkolása esztelenség

Így kezdődik az ige: „Senki pedig, ha gyertyát gyújt, be nem fedi azt valami edénnyel, sem az ágy alá nem rejt, hanem a gyertyatartóba teszi.” A példa, amivel az Úr ezt a magatartást megbélyegzi, azt mutatja, hogy a hit eltitkolását oly esztelenségnek tartja, amelyhez foghatót még a legvérmesebb emberi képzelet sem tud kitalálni. Sok bolond ember van ugyan is ezen a világon, de olyan, aki gyertyát gyújt, s azután véka alá rejt, hogy ne világítson, nemigen akad. Mert vagy sötét van és szükség van a világosságra, akkor meggyújtom a gyertyát, s hagyom hogy világítson, vagy nincs szükség világításra, avagy valami okból nem szabad világítani, akkor nem gyújtom meg a gyertyát. Mindkettő értelmes cselekedet. Ha azonban szükséges és lehetséges a világítás, s akkor meggyújtom a gyertyát, ellenben nem engedem, hogy világítson, hanem egészen eltakarom, az már bolondság. Akkor miért nem fújom el a gyertyát? Mit csalom magam azzal, hogy a véka alatt van világosságom? Úgy sincs, mert elalszik, ha nem juthat levegőre. Jó ezt a leckét megtanulnunk, mert az ilyen titkolódzók rendszerint nagyon eszes, bölcs mérsékletű, ügyes diplomatáknak tartják magukat. Az Úr véleménye róluk pont az ellenkezője.

2. A hit eltitkolása engedetlenség

Az előbb idézett képből világos, hogy Urunk véleménye szerint a gyertya a gyertyatartóba való és nem a véka alá. Az a rendeltetése, hogy világítson. Ha fényét elrejt, Istentől nyert hivatásával kerül ellentétbe. Természetesen a gyertya elhelyezkedése nem erkölcsi cselekedet, s ezért nem is kérhető számon, de az ember magatartása, aki nem világít, holott arra rendeltetett, erkölcsi cselekedet, s ezért, mint engedetlenség, számon kérhető. Isten számon is kéri.

Ennek az engedetlenségnek külön minősítő körülménye is van. Mikor Jézus eltávozott erről a földről, munkáját a tanítványaira bízta. Nem létesített

hatalmas szervezetet, nem csinált valami propagandaközpontot, hanem bízott abban, hogy a megváltott lelkek tovább fogják mondani a váltság örömhírét, tanúbizonyságai lesznek annak, ami történt, s ami mindenkiel megtörténhetik immár. Apró kis fénypontok lesznek, eligazító sugarak a sötétben botorkáló bűnösök számára. Amikor tehát azt mondja tanítványainak: „Ti vagytok a világ világossága”, e mögött nem csupán a fölöttünk hatalommal rendelkező Úr parancsa van, hanem a barát bizalma is, aki reánk bízta művét, miért életét is feláldozta. A fény elrejtése tehát nem egyszerű engedetlenség. Jézus csalatkozik általa abban, akiben megbízott, s akit bizonyágtételre elhívott.

Nem csalatkozott-e Jézus énbennem is?

3. A hit eltitkolása felelőtlenség a ráknbízottakkal szemben

A gyertyát azért teszik a gyertyatartóba, hogy – amint az ige mondja – „akik bemennek, lássák a világot”. A gyertya tehát nem azért ég, hogy csak égjen, hanem szolgálata van. Világítania kell. Ugyanígy van szolgálata minden hitre jutott embernek is. Isten senkit sem vezet hitre csak azért, hogy az illető maga hitre jusson, hanem azért is, hogy rajta keresztül azután mások is hitre jussanak. Mindenkinek haszonra adatik a Lélek kijelentése (1Ko. 12,7). Aki tehát véka alá rejtí hitét, az nemcsak Isten parancsával helyezkedik szembe, tehát – így is mondhatjuk – istentelen magatartást tanúsít, hanem egyben a másik ember üdvösségét is hátráltatja, tehát – így is mondhatjuk – embertelen magatartást tanúsít. Olyan, mint az az orvos, aki tudna egy utcai szerencsétlenség áldozatán segíteni, de letagadja, hogy orvos, s tovább siet. Olyan, mint az élelmiszerhalmozó, akinek kamrájában talán garmadaszámra áll az élelem, talán romlik is már, de elnézi, hogy más nélkülöz. Ha valakire fokozott mértékben áll, akkor a hitrejtegetőkre különösen áll: „Aki tudna jót cselekedni és nem cselekszik, bűne az annak” (Jak 4,17). A gyertya példája még egy szempontból súlyosbítja ezt a felelőtlenséget. A gyertya fogyása független attól, hogy hány embernek világít. Egyformán fogy, akár egy ember ül az asztal mellett, akár egy nagy család tartózkodik mellette a szobában. A hívó sem lesz szegényebb azzal, ha hitét továbbadja.

A hitnek ezt a világító felelősségét nem általánosságban állapítja meg az ige, hanem konkrét emberekre utal, „akik bemennek”. Azokra tehát, akik velünk együtt élnek, egy családot alkotnak, egy munkában foglalatostkodnak, akik tehát a szívünkhöz közel vannak, akiket szeretnél boldognak tudni és látni.

Nem vagy-e embertelen szeretteiddel szemben? Világítsz nekik Jézus felé?

4. A hit eltitkolása bizalmatlanság Isten előkészítő munkájával szemben

Az ige így folytatódik: „Mert nincs oly titok... világosságra ne jőne” (17. v.). Ez a vers nemcsak a bűnös fenyegetése, hanem a bátortalan biztatása is. A hitre jutásnak is van ugyanis egy titokzatos ideje. Ez a lapangási időszak. Olyan ez az idő, mint mikor az édesanya a szíve alatt hordja a gyermeket. Megvan már, de még nem jött világra. A hívó bizonyágtétele termi meg azután Istennek ez az előkészítő munkája a gyümölcsét. Így volt előkészítve Zakeus. Jézus egyetlen látogatása elég volt, hogy üdvössége legyen házának. Így volt előkészítve Saul. Ananiás látogatása elég volt, hogy Pál legyen belőle. Mit tudod te, ki úgy félsz bizonyágot tenni, hogy nem a régi magvetés learatására és betakarítására küld-e Isten téged! A kipattant titok, a nagyvilágra került sóvárgás Isten után, sokszor mutatja, hogy aratószerájkot csináltál volna, ha nem teszel bizonyágot.

5. A hit eltitkolása önmagunk megszegényítése

A 18. v. ezt mondja: „Meglássátok, elvétetik tőle”. Isten minden ajándéka kötelez. A fel nem használt ajándékot Isten visszaveszi. Az elásott talentumot elrejtője elveszti. A véka alá rejtett gyertya elalszik. Aki ellenben ad, az kap. Minél többet ad, annál többet kap. A megosztott hit megszorodott hit.

Minket is hív ma az Úr a bizonyágtévesre, a világító élet bizonyágtéves szolgálata. Meglássátok azért, mi módon hallgatjátok az Ő hívó szavát. Óh, bár csak ne találatnánk sem képmutatóknak, sem bujkálóknak, hanem bizonyágtéveseknek, egyszerű kis gyertyaszálnak, felülről kapott fénnel világítóknak a házak asztalán! Ámen.

Túróczy Zoltán (1953. július 5.)

A láthatatlanságba menekülés a hívás megtagadása. Jézus olyan gyülekezete, amely láthatatlan gyülekezet kíván lenni, már nem Krisztuskövető gyülekezet.

Dietrich Bonhoeffer

Igék szeptember 30 napjára

1. nap: János 15,5	8. nap: Zsidó 12,28	21. nap: Zsoltárok 37,4
2. nap: Zsoltárok 9,2	9. nap: Zsoltárok 34,4	22. nap: IPéter 5,7
3. nap: Zsoltárok 34,18-19	10. nap: János 14,6	23. nap: Filippi 4,6
4. nap: Zsidó 11,6	11. nap: Jeremiás 29,11	24. nap: Ézsaiás 41,10
5. nap: János 16,33	12. nap: Róma 8,28	25. nap: Róma 15,13
6. nap: Efezus 2,8	13. nap: János 10,10	26. nap: Filippi 4,8
7. nap: Galata 5,22	14. nap: Ruth 2,12	27. nap: Zsoltárok 42,12
	15. nap: Máté 11,28	28. nap: Róma 12,2
	16. nap: Józsué 1,9	29. nap: Efezus 3,20
	17. nap: 2Tim 3,16	30. nap: Zsidó 11,1
	18. nap: Máté 5,16	
	19. nap: Józsué 1,8	
	20. nap: Filippi 4,13	



*Uram, kihez mennénk?
Örök élet beszéde van
nálad.*

Gyülekezetünk életéből

Miért vallom magamat evangélikusnak?



2022 októberében népszámlálást tartanak Magyarországon. A hosszú kérdőív utolsó részében szerepel egy kérdés, ami a felekezeti hovatartozásra vonatkozik. Erre nem lesz kötelező válaszolni, így valószínűleg az adatlapot online vagy kérdezőbiztos segítségével kitöltők közül sokan üresen hagyják majd ezt a szakaszt. Pedig nagyon fontos témáról van szó, és komoly üzenetértéke van az erre adott válasznak. Biztatunk mindenkit, szánjon rá időt, hogy válaszol erre a kérdésre. Az evangélikusokat, egyházunkhoz kötődőket, velünk „szimpatizálókat” arra bátorítjuk, vallják magukat evangélikusnak, hiszen a kérdés arra vonatkozik, melyik az a vallási közösség, amit a legközelebbi érzünk magunkhoz. Szintén fontos, hogy biztassuk erre családtagjainkat és ismerőseinket.

Gyülekezetünk sok tagja számára magától értődő, hogy a népszámláláson és a hétköznapiakban egyaránt kifejezésre juttatják evangélikus identitásukat. Néhányuk ezzel kapcsolatos gondolatait olvashatjuk az alábbiakban.

Dr. Tóth Károly

Evangelikus lettem a keresztségben, mert őseim, akik a lutheri időkben jöttek Sopronba évszázadokon keresztül – a megpróbáltatások ellenére – megtartották vallásukat és ezt a valláshoz való hűséget az anyatejjel szívhattam magamba.

Számomra fontos és boldoggá tesz, hogy megőrizve vallásomat evangelikus lehetek, de százszor fontosabb, hogy az Úr kegyelméből hívő emberré lettem.

Gyermekként természetes volt, hogy szüleimmel, nagyszüleimmel templomba járok, és Isten gyermekének mondhatom magamat. Felnőve, a megpróbáltatások sokasága közepette – ha röpké „pillanatokra” – a világ eltávolítani is igyekezett az Úrtól, de az Úr kegyelme, békessége szövetsége (Ézs 54,10) – mint azt a konfirmációi ígében megígérte – mind a mai napig megtartott.

Dr. Farsangné Bérci Márta

Minden ember alapvető vágya, hogy szeressék, elfogadják. Aki soha nem kapott feltétel nélküli szeretetet, megbetegszik, elsorvad, belepusztulhat ebbe a hiányba. Evangelikusnak lenni nekem azt jelenti, hogy tudom, ez nem fordulhat elő sem velem, sem senki mással, aki Krisztushoz tartozik. Hallom és továbbadom ezt az örömhírt. Isten feltétel nélküli szeretetét élvezhetjük ingyen és örökké. Ő soha nem hagy el bennünket. Lehetünk bármilyen különbözőek, lehet nagyon eltérő az életünk, a személyiségünk, a véleményünk a világ dolgairól. Gyülekezeti és tágabb felekezeti közösségünkben elfogadjuk ezt, megengedett, sőt azt mondanám, támogatott a kíváncsiság, az önálló gondolkodás, akár még a vita is. Azért jó evangelikusnak lenni, mert különbözőségünk gyönyörű változatosságot ad, mégis valamennyien egyek vagyunk abban, hogy Isten ígéből mi mindenekelőtt az örömhírt halljuk és valljuk. Isten szeretetének örömhírét.

Dr. Tölle Katalin

Felnőttként elköteleződni saját akarat, döntés kérdése volt. Minden nap tanulni az életről, önvizsgálatot tartani folyamatos igényem. Bízom a felsőbb erőben, hogy reményem legyen megkülönböztetni a helyes utat a helytelentől, miközben önmagam belső békéjét keresem. Ezt a sokszínűséget érzem evangelikusként.

Kunstár Ágnes

Evangelikus családba születtem. Vallásukat példamutatóan megélő evangelikus nagyszülők és szülők vettek részt a nevelésben, irányítottak önkéntelenül is a templom, a keresztyén közösség felé. Hullámvölgyek persze voltak, vannak és lesznek is, de soha nem volt kérdés számomra, hogy hova tartozom. Ahhoz a közösséghez, amelyik elindított, amelyik az ifjúságom idején megalapozta életemet, amelyik irány-

mutatást adott egy elérhető, szabad döntésekkel és láthatatlan – de nem betarthatatlan – keretekkel teli teljes élethez.

Stinner Dávid

Az evangelikusság érzése bennem egy mozaik, sok apró elemből áll össze. Ezek az elemek a gyermekkoromtól fogva gyűjtögetett emlékek, élmények és meggyőződések, melyekből itt kiemelek néhányat:

A magtártemplom ódon csöndjében
elmondott ima.

A hangszerek királynőjén megszólaló
korálénekeink.

A vidám hangulatú ifjúsági napok, táborok.

A nyitott, befogadó közösség.

Bizonyosság az Úristen megbocsátó
kegyelme felől.

Személyes Isten-kapcsolat lehetősége
az élő Krisztuson keresztül.

A Szentlélek ihlette Írás minden
élethelyzetre adott útmutatása.

Raffai Balázs

Evangelikusnak vallom magam, mert ebben a közösségben otthon vagyok. Elmondom ha kérdezik, vagy ha szóba kerül, hogy milyen alapállásból szemlélem a világot. Igyekezem, hogy ne csak szavakban, de tettekben is Jézus követője legyek.

Jó itt lenni, ezért evangelikus gyökereinek megvallására biztatok minden testvéremet az idei népszámláláson, és én is úgy nyilatkozom majd, hogy ide tartozom.

Nagy Szabolcs

A kérdésben rejlő egyszerűség ellenére nehéz megfogalmazni a gondolataimat.

Hosszú utat tettem meg, amíg a soproni gyülekezet tagjai közé léptem. Egy gyülekezetbe, mely sokszínű, régóta fennálló, hagyománytisztelő, de mégis megújulni képes.

Egy közösség, melyben értékekre leltem. Értékre, melyet őrizni, továbbadni kell. Olyan kézzel nem is fogható kincsre, melyet a fiataloknak eljuttatva reménykedhetünk, hogy a „mag jó talajba” került. Szülőként, anyaként megtapasztaltam, hogy mekkora erővel, segítőkészséggel van teli gyülekezetünk: minden egyes tagjára figyel, segíti, ha szükséges. Összetartozunk, és ezt az összetartozást bizony nem könnyű szavakba önteni. „Csak jön magától” – az istentiszteleteken, a szolgálatokon, a templom előtti beszélgetésekben, a rendezvények szervezésében-részvételben, az egyes csoportok munkájában, idősök-fiatalok segítségével és még sok-sok területen. Kindergruppe, Ifi, barkácskör, baba-mama klub stb.– csoportok, lehetőségek, ahol az érték megszületik és kibontakozik.

Jó ennek a közösségnek a tagja lenni, jó átérezni az együvé tartozást, jó látni, hogy van kinek átadni a tudást, a gondolatokat. *Krutzlerné Szarka Tünde*

Szüleim házasságában édesanyám volt evangélikus. Korán elveszítettem, így keresztnememmel jártam ünnepnapokon templomunkba. Konfirmáció előtt az ifjúsági csoporttal kapcsolódtam be közösségi egyházi életünkbe. Rusznyák Feri bácsi nagytiszteletűnél konfirmálódtam.

Pedagógusként, mert oly korban éltünk, sokáig nem látogathattam közösségeinket.

Számomra, mint sokunk számára a rendszerváltozás során nyílt arra lehetőség, hogy evangélikus általános iskolát építhetünk, 1996-ban. Sok-sok közösségi élmény kapcsolódik munkánkhoz. A cselekvő szeretet, amire az Úr tanított bennünket, kísért végig.

Remélem, ahogy a német énekeskönyvünk 450-es énekében és iskolánk falán levő homokórán olvasva és átélve Kis János gondolatait: „Gyorsan folyó időmet az Úr nem adta hiába.”

Rajnai Károly

EVANGÉLIKUSOK VAGYUNK

és te?

NEM KÉRDÉS, MOST MÉGIS AZ!

Segíts bennünket azzal, hogy evangélikusnak vallod magad: neked egy válasz, nekünk a legfontosabb támogatás a 2022-es népszámláláson.

Emlékeztess a vallásra vonatkozó kérdés és a válaszadás fontosságára családod tagjait, barátaidat, ismerőseidet is!

Legyünk minél többen láthatóan evangélikusok!

 **Evangelikus Egyház**

www.evangelikus.hu | LÉLEKKEL, ISMERETTEL

A népszámláláson van lehetőség arra, hogy elmondjuk, hogy mi magunk is mely közösséghez, mely vallási felekezethez tartozunk. Fontos, hogy beszéljünk róla, és ezért kérni szeretnénk a hitestvéreket, hogy vallják meg bátran, hogy evangélikusok.

Szemerei János
püspök

Levél gyülekezetünk tagjainak

Kedves Testvérünk!

Szeretettel hívjuk istentiszteleteinkre és többi alkalmunkra. Szeptemberben hétközi alkalmaink is újraindulnak, érdemes bekapcsolódni ezeknek az életébe. Meggyőződésünk, hogy mindannyiunknak nagy szüksége van Isten ígéjének hallgatására, a közösség személyes megélésére.

Gyülekezetünk tagjainak befizetéseiből működik. Az egyházfenntartói járuléknak gyülekezetünkben nincs kötelező minimumösszege. Presbitériumunk 2017-ben egy ajánlást fogalmazott meg: Ha a gyülekezeti tagok közül az aktív keresők havi 1500 Ft-ot fizetnének be egyházfenntartói járulékként, akkor meglenne a kellő fedezet a gyülekezet működéséhez. Természetesen ennél kisebb támogatást is köszönettel fogadunk. Kérjük, ha eddig nem tette, egy Ön által meghatározott összeggel „egyházfenntartói járulék” megjelöléssel járuljon hozzá egyházközségünk működéséhez. Ezt befizetheti személyesen pénztárunkban (hétfőtől csütörtökig 8 és 12 óra között), online bank-

kártyás fizetéssel a perselypenz.lutheran.hu oldalon, átutalhatja bankszámlánkra (száma: 11737083-20006895-00000000), feladhatja a templomban és a lelkészi hivatalban elérhető csekken.

2022 októberében népszámlálást tartanak hazánkban. Egyházunk számára fontos, hogy minél többen válaszoljanak a felekezeti hovatartozásra vonatkozó kérdésre, az evangélikusok megvallják identitásukat. Kérjük, éljen ezzel a lehetőséggel, és bátorítson erre másokat is.

Lelkészeink és hivatali munkatársaink szívesen fogadják megkeresését, örülünk, ha intenzívebben be tud kapcsolódni gyülekezetünk életébe.

Erős vár a mi Istenünk! Tisztelettel a Soproni Evangélikus Egyházközség nevében:

*Dr. Tóth Károly igazgató lelkész
Stinner Dávid felügyelő*

Az Úr csodásan működik

Az úgynevezett népi demokratikus érában születtem, keresztyénségüket inkább egyfajta szép népi szokásként megélő szülők szárnyai alatt. Kicsi gyerekként szerettük a házunktól jól látható kis harangláb harangjait hallgatni. Egyszer, mire odaértünk, vége volt a harangozásnak, ezért kikiabáltunk a kapun: „pap bácsi, harangozzon még!” Meg is jegyezte a lelkészdinasztia ősapja, Smidéliusz Ernő bácsi: „na, őket se kell megkonfirmálni”. Ennek ellenére 12 éves koromban belépett házunkba és elmondta szüleimnek, itt a konfirmációm ideje, akarják-e? Ők erre: „kérdessz meg őt magát”. (Anyám szerintem bízott ateista nevelésének sikerében). Ő hozzám fordult: „akarod-e?” Döbbsent csend fogadta válaszomat: „igen akarom”. Úgy előttem van e 41 évvel ezelőtti kép, mintha tegnap lett volna.

18 éves koromra nagy mélységekbe zuhantam, elhanyagolva a tanulást érettségi után fizikai dolgozó lettem. Anyám halála után kerültem az embertelen, kilátástalanul érvénytelen katonaság életébe. Egyetlen örömforrásként – komolyan mondom – Isten országának kételkedéssel vegyes reménye szolgált. Többször próbára tettem imában Istent: vajon igaz-e ez az egész? Isten igennel válaszolt. Azóta hitem töretlen. Nagymamám szépen belevitt aztán a vallásunk életébe. A vasútnál sok ember között szolgálva fűnek-fának hirdettem hitemet.

Mindenki tudta rólam, „plébánosnak” csúfolva szerettek engem.

Egyszer odajött egy kolleganőm mintegy gyónva (tudom, hogy mindenki egyetemes pap, csak valaki még lelkész is). Szakított az általam is barátként ismert párjával, mert orvosi diagnózisa van róla, hogy kizárt a terhesség nála és nem akarja erre az életre kényszeríteni őt, de imádkozzok érte, hogy csoda történjen vele! Mondtam viccesen „jó, csak egy feltételem van: evangélikus legyen a gyerek”. Évek múlva találkoztunk: „képzeld, terhes vagyok, és az azóta megismert férjem vallása evangélikus”. Könnyezek e jelenetet felidézve.

Lelkigondozóm, (komolyan ezt tette velem) a Zólyomi Matyi – csak így hívtuk –, amikor eljött az ideje, hogy más gyülekezetbe menjen, megkért minket, hogy a következő lelkész érkezéséig filiánk kis templomában tartsunk laikus istentiszteleteket. Mit mondjak, azt hogy szószéken állhattam, akkora boldogsággal átjárt megtiszteltetésként éltem meg, hogy nincsenek rá szavak! Megfordult a fejemben, mi lenne, ha pap (igen pap) lennék. El is mentem a Teológiára megkérdezni, hogy hogyan készüljek. Majd bevallottam magamnak, képességeim nem elegendőek ehhez. Felhagytam a készüléssel, de a német nyelvtanulást most is kamatoztatom ausztriai munkám során. Erről kedvenc zeneművem jut eszembe – amit



Stephen Hawking ateista kozmológus is választott volna, ha lakatlan szigetre csak egyet vihetne magával – és annak filmes feldolgozása: az Amadeus. A csodálatos Requiem nagyon krisztusi. Mozart annyira beleadott mindent, hogy a megírásába belehalt. Más fejezte be. Ebben a filmben hangzik el a történetet mesélő rivális Salieri mondata: „én a közepszerűség védőszentje vagyok.” Hasonlót éreztem a teológiáról való lemondásom után. Zólyomi Matyi által – aki ezt nem tudhatta – Isten a laikus-egyetemes papságra hívott el engem, nem egy hivatásos ordinációra.

20 évvel ezelőtt aztán bekerültem Isten hatalmas katolikus Anyaszentegyházának körébe házasságom által. A Szent István plébánia vasárnapi istentiszteletei közben döbbenettel láttam, hogy mit is jelent az az

„igazi szerelem”, amivel Krisztust imádni lehet. Ez a mi evangélikus köreinkben nem ennyire szemmel látható, de ugyanakkor azt is megláttam, hogy ami bárhol a kereszténységben – a pápa alatt is – Egyháznak nevezhető, az igazából evangélikus. A katolikus közösséghez csak a vasárnap ünneplésében szoktam feleségem hitéletének segítése érdekében csatlakozni. Ennek liturgiája alig tér el egy nálunk is alkalmazhatótól, ezek a kis eltérések az ősi mondatoknak az ingyenes kegyelem elvéhez idomuló értelmezései nálunk. Az ő eukarisztikus lakomájuk megismételt áldozatként értelmezése például nincs kimondva ott, mindenki az általa tanultak szerint néz rá. Én evangélikus szemmel nézem. És talán tudtán kívül sok katolikus is szerintem. Egyházunk tehát sokkal-sokkal nagyobb, mint amekkorának látszik. Rájöttem, nem igaz az általános protestantizmus vádja, hogy mi félig katolikusok vagyunk, inkább a Katolikus Egyházra igaz, hogy félig evangélikus.

Ma elégedett ember vagyok, Isten minden elképzelhetetlen anyagi és lelki jóval ellátott, lányom, Anna evangélikus gimnáziumot végzett, gyülekezetünk ifi csapatának oszlopos tagjaként már látom, biztosan továbbviszi oly annyira szeretett evangélikusságomat.

Németh Rezső

Az Úr csodásan működik – a jól ismert és szeretett ének címével szeretnénk tovább vinni tavasszal megkezdett sorozatunkat. A Zsidókhoz írt levél 11. fejezetében olvashatunk a hit példaképeiről. Az a vágyunk, hogy az ott megkezdett sort folytassuk a ma élők bizonyosságtételeivel, hiszen egymás hite által is épülünk, kapunk bátorítást, reménységet. Szeretettel várjuk és fogadjuk az Úr munkálkodásait! Akinek Isten szívére helyezi a saját történetének megosztását, bátran keressen!

Óri Katalin

Túrmezei Erzsébet-emléktábla a Deák téren



Áll a Deák téren egy iskolaépület, ami sokféle intézménynek adott már otthont. Jelenleg az Orsolya római katolikus iskola diákjai tanulnak ott. Egy időben állami leánygimnáziumként működött, abban az időben járt oda a neves evangélikus költő, Túrmezei Erzsébet. Az ő emlékét örökítették meg május 25-én, azóta is látható módon.

Finn fiatalok látogatása



A járvány okozta kimaradás után, az idén újra személyesen találkozhattunk finnországi testvérgyülekezetünk, Seinäjoki küldöttségével. Júliusban egy ifjúsági csoport lehetett a vendégünk, és nagyon aktív, felejthetetlen napokat tölthettünk együtt.

Vendég-igehirdetők az Eggenberg-ház udvarán



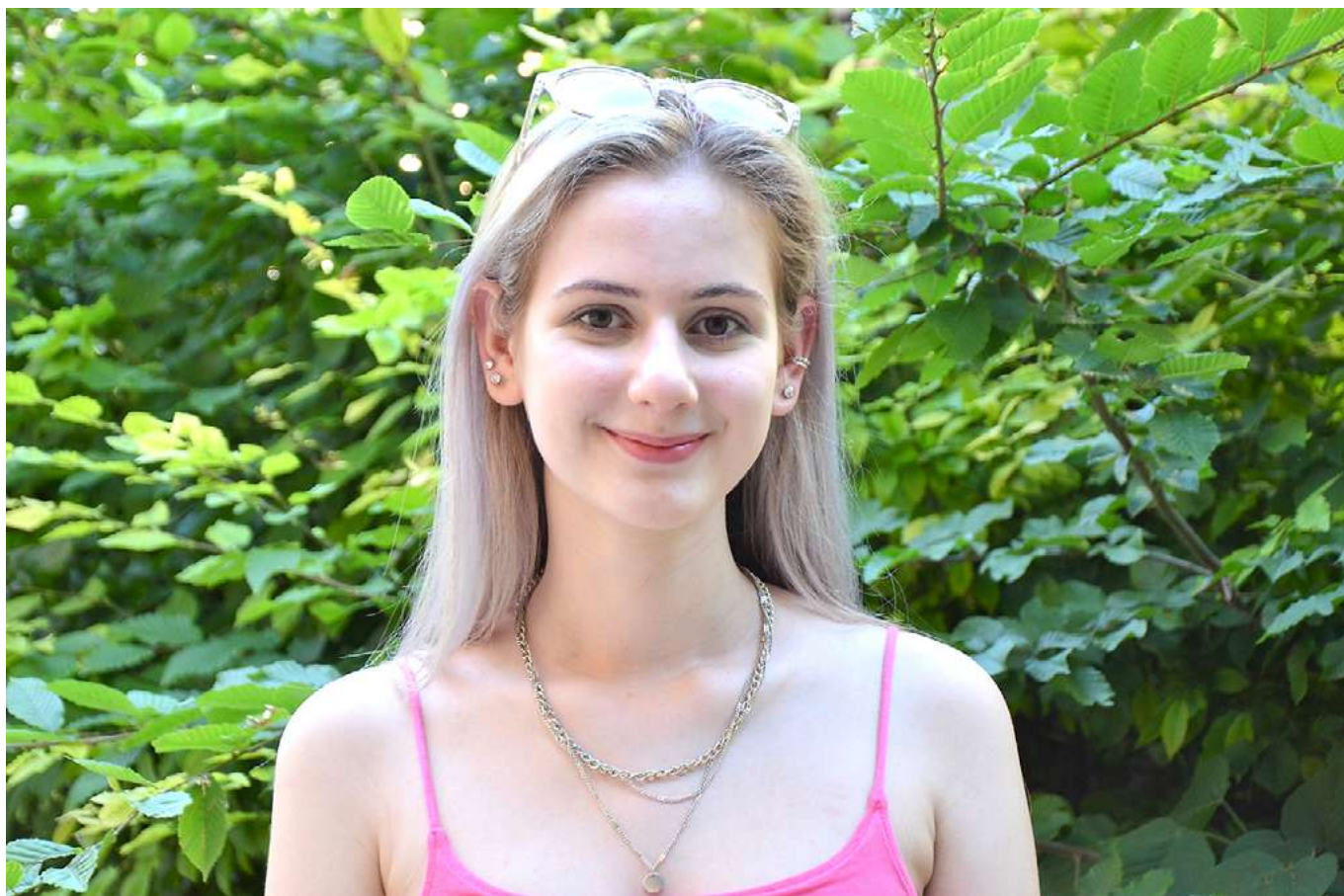
Az idén augusztus 20-án is tartottunk istentiszteletet az Eggenberg-ház udvarán. Az ezévi alkalmon vendégek szolgáltak igehirdetéssel: Dr. Robert Jonischkeit burgenlandi szuperintendens és Beatrix Ihász, a Soproni egyházmegye esperese.

Deutsche Seiten

Zwischen Tanzbühne und Altarraum

Interview mit Elzi Illés

Mit „Dirty Dance Sopron“ gewann sie im Mai im kroatischen Poreč die Tanzweltmeisterschaft. Zugleich ist sie regelmäßig in der Gemeinde anzutreffen und liest häufig in den deutschen Gottesdiensten. Irgendwie hat beides einen wichtigen Platz in ihrem Leben: Elzi Illés berichtet darüber, wie sie ihren sportlichen Erfolg erlebt hat und was ihr die Gemeinde bedeutet.



Zunächst: Gratulation! Weltmeisterin zu sein, ist ja was Besonderes. Als du im Mai aus Sopron in Richtung Kroatien abgereist bist, hast du da einen Gedanken daran verloren, dass du als Weltmeisterin zurückkommen könntest?

Überhaupt nicht. Natürlich hatte jeder die Hoffnung, zu gewinnen, aber ehrlich gesagt habe ich nicht damit gerechnet. Ich hatte eigentlich zuvor auch nicht wirklich daran gedacht, überhaupt an einer Weltmeisterschaft teilzunehmen. Es ist eigentlich – immer noch – ein unglaubliches Gefühl, dass wir mit dem Weltmeisterschaftstitel in der Tasche nach Hause gekommen sind.

Wie hast du den Moment erlebt, als ihr Weltmeister wurdet?

Die Gruppen wurden nach Kategorien auf die Bühne gerufen. Und in jeder Kategorie wurden nur die ersten drei Plätze verkündet. Die Bekanntgabe der Ergebnisse dauerte schon einige Zeit an, als unsere Kategorie an die Reihe kam. Als wir dann auf die Bühne gingen, waren wir alle ziemlich aufgeregt. Dann wurde der dritte Platz bekannt gegeben – und wir waren es nicht. Dann belegte eine andere Gruppe den zweiten Platz – und damit war uns eigentlich klar, dass wir uns diesmal nicht platzieren konnten. Und dann wurde bekanntgegeben, dass wir gewonnen ha-

ben. Es war wie ein Schock. Wir alle haben vor Glück geweint. Wir waren wirklich sehr, sehr glücklich über unser Ergebnis.

Was ist eigentlich das nächste Ziel? Wenn man schon Weltmeister ist, was kommt danach?

Ich weiß nicht. Vielleicht noch ein Weltmeistertitel? Aber im Ernst: Wir werden weiterhin trainieren, aber jetzt mit einer neuen Choreographie. Damit nehmen wir an denselben Wettbewerben teil, bei denen wir auch mit unserer bisherigen Choreographie waren. Und dann werden wir sehen, was wir erreichen. Unsere Gruppe ist in ihrer jetzigen Aufstellung erst vor einem Jahr entstanden, die Weltmeisterschaft in Kroatien war für viele von uns der erste große Wettbewerb, an dem sie teilgenommen haben. Und dennoch haben wir den ersten Platz belegt. Mit dieser Erfahrung im Gepäck sind wir gespannt, was die nächste Saison bringen wird.

Kann man irgendwie in Worte fassen, was dir der Tanz bedeutet?

Eigentlich eher schwer. Ich tanze von Klein auf. Und seit vier Jahren betreibe ich es intensiver. In der Wettkampfgruppe bin ich selbst erst seit einem Jahr. Für mich ist der Tanz und diese Gruppe, der ich angehöre, ein wichtiger Teil meines Lebens geworden.

Kannst du dir vorstellen, später auch beruflich in diese Richtung zu gehen?

Für mich war der Tanz immer nur ein Hobby. Aber seit der Weltmeisterschaft habe ich auch angefangen, mir Gedanken in diese Richtung zu machen. Ich kann mir zum Beispiel vorstellen, später mal Tanzlehrerin zu werden. Aber genau genommen weiß ich es noch nicht, in welche Richtung ich später beruflich gehen möchte.

Ich finde es schön, dass Jugendliche wie du – auch trotz sportlichen Erfolgs – in der Gemeinde aktiv sind und bleiben.

Ich weiß gar nicht, ob ich wirklich so aktiv in der Gemeinde bin ...

Du hast mehrfach im Konfirmandenunterricht gehalten und liest bei den Gottesdiensten. Im Juni gab es keinen Sonntag, an dem du nicht im deutschen Gottesdienst gelesen hättest. Und auch sonst bist du etwa jeden zweiten Sonntag dabei ...

Ich komme immer sehr gerne zu den Gottesdiensten und lese dort vor. Es macht mir Freude, dabei zu sein. Und der Sonntagvormittag ist auch ein guter Zeitpunkt. Die Gottesdienste kollidieren nicht mit dem Tanztraining. Am Sonntagvormittag habe ich Zeit. Aber mir ist auch die Jugendgruppe neu wichtig geworden. Eine Zeitlang kam ich nicht zu den Treffen, weil ich donnerstags und freitags Training hatte. Aber zuletzt hat es ein paar Mal geklappt, und ich muss sagen, ich fühle mich sehr wohl in diesem Kreis. Ich hoffe sehr, dass das Training an anderen Tagen gehalten wird, damit ich ab Herbst regelmäßiger dabei sein kann.

Was bedeutet es dir, die Gemeinde „um dich“ zu haben?

Ich bin schon zu den Konfirmandenstunden immer gerne gekommen. Es herrschte immer eine gute Atmosphäre, und ich hatte Freunde um mich herum. Und besonders denke ich auch an das Konfiwochenende. Und in der Jugendgruppe spüre ich auch, dass ich gut aufgehoben bin. Mir ist es wichtig, euch zu sehen. Und ich möchte in Zukunft noch aktiver sein. Und natürlich lese ich auch weiterhin gerne bei den Gottesdiensten vor.

Bist du – als jemand mit Weltmeisterschaftserfahrung – eigentlich noch aufgeregt, wenn du im Gottesdienst vorliest?

Ich bin schon eher der Typ, der etwas nervös ist. Als ich noch Konfirmandin war, war das noch schlimmer, inzwischen hat sich das etwas gelegt. Aber der Respekt vor der Aufgabe ist mir geblieben. Ich lese meinen Text immer mehrfach, übe ihn gut ein. Schließlich soll die Gemeinde die Bibeltexte und Gebete, die ich vorlese, mitfühlen können.

Holger Manke

Zum Vormerken:

Musikalischer Advent 2022

Der Musikalische Advent 2022
ist für Freitag, den
2. Dezember 2022 geplant.

Nähere Informationen folgen.

Die Gemeinde gibt mir Selbstvertrauen

Im Gespräch mit Gabica Varga

Ungebrochen präsent im Gemeindeleben – und das seit vielen Jahren: Gabica Varga kennen viele durch ihre musikalischen Mitwirkungen in den deutschen Gottesdiensten. Die Kindergruppe und die Jugendgruppe waren und sind Heimat für sie. Im Interview blickt sie auf ihre bisherigen Jahre in der Gemeinde zurück und gibt einen Einblick, wie sie Gott in ihrem Leben spürt.



Du schaust schon jetzt auf eine ziemlich lange Zeit in der Gemeinde zurück. Mit acht Jahren hast du dich der Kindergruppe angeschlossen. Welche Erinnerungen von damals sind dir besonders im Herzen geblieben?

Ich kann mich daran erinnern, dass ich – natürlich neben den Spielen – immer gerne an den Gesprächen zu den verschiedenen Themen teilgenommen habe. Ich habe mich immer gerne mit den anderen ausgetauscht, fand es schön, dass ich sagen konnte, was ich denke, und zugleich hören konnte, wie die anderen denken. Ich hatte das Gefühl, das ist eine gute Gemeinschaft – und für mich war schnell klar, dass ich dorthin regelmäßig kommen möchte.

Und damit war der Weg geebnet für die Kinderbibelwoche.

Ja, ich bin seither immer bei der Kinderbibelwoche dabei. Für mich ist es ein fester Termin, dass die Kibiwo in der ersten Sommerferienwoche stattfindet. Das ist fix – und das ist bis heute so. Inzwischen habe ich konfirmiert und gehe in die Jugendgruppe, aber die Kibiwo ist und bleibt ein Teil meines Sommers. Ein wenig fühle ich mich bei der Kibiwo in meine „Kindergruppenzeit“ zurückversetzt, und es ist ein schönes Gefühl, diese Zeiten jeden Sommer wieder aufleben zu lassen.

Für dich war nicht nur ziemlich früh klar, dass du konfirmiert werden möchtest, sondern du wusstest ziemlich früh schon, dass du mal Mitglied der Jugendgruppe sein würdest.

Das habe ich größtenteils meiner Schwester Petra zu verdanken. Als sie Konfirmandin war und danach Mitglied der Jugendgruppe wurde, hat sie zuhause immer so begeistert erzählt, was ihr gemeinsam erlebt habt, dass mir klar war, dass ich das unbedingt auch erleben möchte. Und so kam es dann auch. Ich habe seither ganz viele Erlebnisse sammeln können. In den Konfirmandenstunden haben wir viel gelacht – und dabei gelernt. Als die Struktur der Kirche das Thema war, sollten wir Gesichter, Namen und Titel einander zuordnen. Wir haben über unsere Irrtümer bei der Zuordnung gemeinsam gelacht – und irgendwie wussten wir am Ende dann doch, wie die Kirche aufgebaut ist. Es hatte immer eine große Leichtigkeit. Und was die Jugendgruppe betrifft: Da sind mir – wieder – die Gespräche besonders wichtig. Es ist gut, wenn wir gemeinsam über Themen und Fragen ins Gespräch kommen können und uns dazu austauschen können, über die wir sonst „einfach so“ wahrscheinlich nicht reden würden.

In den deutschen Gottesdiensten erleben wir dich als Querflötistin – und das auch schon seit vielen Jahren.

Ich bin sehr dankbar, dass du mich regelmäßig einlädst. Ich fühle mich wirklich wohl bei den Gottesdiensten, bin gerne in der Kirche und es gibt mir immer ein gutes Gefühl dort zu sein. Aber ehrlich gesagt: Wenn ich nicht selbst immer wieder mitwirken würde, dann würde ich wahrscheinlich nicht so regelmäßig kommen. Dazu kommt, dass es mir auch viel gibt, wenn ich vor der Gemeinde spielen darf. Einerseits ist die Akustik in der Kirche sehr schön, andererseits ist es auch eine gute Übung, mit der ich auch andere Auftritte leichter absolvieren kann.

Und beim Musikalischen Advent bist du auch Stammgast.

Sogar in zweifacher Hinsicht. Einerseits musiziere ich dort regelmäßig als Querflötistin, andererseits bin ich auch immer in mindestens einer Gruppe dabei, sei es mit der Kindergruppe oder damals mit der Konfirmandengruppe oder inzwischen mit der Ju-

gendgruppe. Das heißt: Wir treffen uns vorher, üben gemeinsam die Lieder ein, die wir vortragen wollen. Dieses gemeinsame Vorbereiten auf den Musikalischen Advent und überhaupt auf den Advent hat für mich immer etwas Besonderes. Außerdem ist es, wenn dann der Musikalische Advent stattfindet, immer schön, die musikalischen Beiträge und die Vorträge der Gedichte und Geschichten der anderen miterleben zu können. Mir hat der Musikalische Advent viele schöne Erinnerungen gegeben.

Du begegnest ja immer wieder – auch, aber nicht nur bei den Gottesdiensten – erwachsenen Gemeindegliedern. Wie erlebst du das Miteinander mit ihnen?

Ich freue mich über den Kontakt zu den erwachsenen Gemeindegliedern. Inzwischen kenne ich einige Gemeindeglieder etwas näher, und sie mich ebenso. Und es ist gut zu wissen, dass es Menschen gibt, an die ich mich wenden kann, wenn ich zum Beispiel eine Frage habe oder eine Hilfestellung erbitte. Und ich finde es immer nett, wenn mich Gemeindeglieder nach dem Gottesdienst ansprechen und sagen, dass sie sich über mein Flötenspiel gefreut haben. Das gibt mir auch Selbstvertrauen.

Wie hat sich eigentlich über die Jahre in dir der Glaube ausgebildet?

Das Miteinander mit den Gemeindegliedern und besonders die Gottesdienste haben mir Gott näher gebracht. Früher hatte ich Gottes Nähe nicht so deutlich gespürt, aber mit der Zeit begann ich immer öfter zu spüren, wie Gott sich in meinem Leben zeigt. Das merke ich auch im Alltag. Wenn ich Hilfe oder Kraft bekomme, dann habe ich oft ganz deutlich das Gefühl, dass Gott dahintersteht. Und ich denke auch, dass Gott es war, der mir den Weg in die Kindergruppe, zum Konfirmandenunterricht und später in die Jugendgruppe sowie in die Gottesdienste gewiesen hat. Ich glaube, dass es eigentlich nichts gibt, was ich an Hilfe oder Wegweisung bekommen habe, wo nicht er am Werk gewesen wäre.

Holger Manke



Zum Vormerken:

Reformationstag 2022

Am 31. Oktober 2022 planen wir um 18 Uhr einen zweisprachigen Gottesdienst in der reformierten Kirche. Herzliche Einladung!



Die Partnerschaft mit Sopron macht Spaß

Im Gespräch mit Mathilda Heim aus Bad Wimpfen

Einige Zeit konnten unsere Gemeinden in Bad Wimpfen und Sopron/Ödenburg die Partnerschaft nicht so mit Leben erfüllen, wie sie es gerne getan hätten. Umso größer war die Freude über das Wiedersehen und das Kennenlernen von erwachsenen und jugendlichen Mitgliedern beider Gemeinden im Sommer. Mathilda Heim aus Bad Wimpfen berichtet von ihrem Engagement in Bad Wimpfen und von ihren Eindrücken der Jugendbegegnung mit unserer Gemeinde.



Wie lebt ihr als Jugendliche in der Kirchengemeinde in Bad Wimpfen?

Wir haben in unserer Gemeinde keine Jugendgruppe, wie es sie bei euch gibt, sondern es gibt den Konfirmandenunterricht und danach gibt es eine Jugendband und die evangelischen Pfadfinder. Ich bin bei beidem dabei. Und es gibt viele Veranstaltungen in der Gemeinde: Zum Beispiel machen wir manchmal Kirchenkaffee oder haben eine Weihnachtsfeier mit Gottesdienst. Aber die Pfadfinder sind im Grunde ähnlich wie eure Jugendgruppe.

Was machen die Pfadfinder eigentlich genau?

Viele Leute denken, wenn sie das Wort „Pfadfin-

der“ hören, zunächst einmal an die amerikanischen Filme. Aber so ist es bei uns nicht wirklich. Wir haben Gruppenstunden, die wahrscheinlich ähnlich verlaufen, wie die Treffen eurer Jugendgruppe: Wir spielen und unterhalten uns. Die Älteren planen die nächsten gemeinsamen Aktionen. Und die Gruppen sind kleiner: Es gibt praktisch für jede Jahrgangsstufe eine eigene Gruppe mit jeweils zehn bis zwölf Kindern und Jugendlichen. Die Kleinen spielen eher, die älteren kochen und planen mehr.

Hast du einen bestimmten „Rang“ bei den Pfadfindern?

Bei uns gibt es Halstücher, aber die bekommt man fürs Dabeisein. Es gibt sie in verschiedenen Farben. Ich bin in der vierten Stufe, in der man von 16

bis 21 Jahren ist. Ich leite aber seit zwei Jahren auch selbst eine Pfadfindergruppe, in der die Kinder acht bis neun Jahre alt sind.

Gibt es eure Jugendband schon länger? Wo spielt ihr?

Die Band gibt erst seit letztem Herbst. Wir sind zu siebt, drei Gitarristen, Bass, Schlagzeug, Klavier und Gesang. Wir hatten bisher erst einen Auftritt, nämlich vor Ostern im Gottesdienst. Wir haben uns ein paar Lieder ausgesucht, die die Gemeinde mitsingen kann, und außerdem am Anfang und am Ende des Gottesdienstes je ein eigenes Lied gespielt. Jetzt sind wir dabei, uns ein Repertoire aufzubauen, damit wir auch spontaner bei einem Gottesdienst oder irgendeiner Veranstaltung auftreten können. Was ich beobachtet habe, ist, dass viele in unserem Alter die Gottesdienste nicht so spannend finden. Mit der Jugendband können wir das vielleicht ein bisschen ändern, weil die Jugendlichen vielleicht lieber in den Gottesdienst kommen, wenn es auch etwas modernere Musik gibt.

Du hast im Sommer das Abitur gemacht. Was sind deine Pläne? Kannst du in der Gemeinde aktiv bleiben?

Ich bleibe noch ein Jahr lang in der Gegend. In der Zeit möchte ich weiter in der Band aktiv sein und meine Gruppe bei den Pfadfindern weiter leiten. Danach möchte ich Psychologie studieren, aber ich weiß noch nicht, wo das sein wird. Ich hoffe, dass ich in der Nähe bleiben kann oder zumindest immer wieder in Bad Wimpfen mitwirken kann. Ich habe durch die gemeinsame Fahrt auch Lust bekommen auf das Leben in der Kirchengemeinde, auch abseits von den Pfadfindern, bei denen ich ohnehin bleiben möchte.

Du gehörtest zu den ersten, die sich für die Fahrt nach Sopron angemeldet haben. Warum hast du sofort zugesagt?

Einerseits weil ich noch nie in Ungarn war. Andererseits war ich dabei, als Jugendliche aus Sopron in Bad Wimpfen waren, zuletzt im Januar, aber auch schon im Herbst 2018. Ich habe mich immer gut mit den Sopronern verstanden. Das hat Spaß gemacht, und ich habe mich schon immer mal gefragt, wann die Kirchengemeinde nach Sopron fährt. Dann hörte ich, dass es diese Reise gibt – und hatte sofort Lust mitzufahren.

Wie erlebst du die Begegnung mit den Soproner Jugendlichen?

Ich finde alles spannend, was Gemeinde- und Städtepartnerschaften betrifft. Mir ist wichtig, dass so etwas auch gepflegt wird. Und dazu kommt: Es macht einfach Spaß. Wir waren zum Beispiel gemeinsam am Neusiedler See und im Ödenburger Gebirge. Bei solchen Gelegenheiten kommt man einfach sehr gut miteinander ins Gespräch, man lernt sich näher kennen. Ich finde es cool, dass sich in der Soproner Jugendgruppe so viele Gastgeber gefunden haben. Letztlich waren wir gar nicht so viele, wie ihr hättet aufnehmen können. Und ich finde es auch super, dass so viele von der Jugendgruppe beim Programm dabei waren, die keine Gäste hatten. Wir wurden sehr herzlich aufgenommen, und offensichtlich gibt es viele, die Lust haben, etwas mit uns zu machen. Das hat mich sehr gefreut!

Kata Szabó

Dort sein, wo Gott eine Aufgabe für dich hat

Im(aginäres) Gespräch mit Pál Horváth

Es waren nicht mehr die gut tausend Kilometer zwischen Aachen und Sopron, die ein echtes Gespräch verhinderten. Auch die geltenden Maßnahmen zum Coronavirus hätten ein Interview zu Tisch erlaubt. Die Terminkalender der Gesprächspartner spielten nicht mit. Ist es ein neues Beispiel der göttlichen Fügung, dass die Erfahrungen der deutschen Studien- und Arbeitsjahre und der Heimkehr, die Pál Horváth teilen wollte und die Fragen, die Holger Manke ihm schon vorab stellen wollte, rechtzeitig zum ersten Semesterstart vieler Gemeindemitglieder doch noch zu einem runden Interviewbeitrag inszeniert werden konnten? Auf jeden Fall wird die göttliche Wegweisung auf den nächsten Seiten eine Schlüsselrolle spielen.



Vor drei Jahren schriebst du im Christophoros: „Einige der Abschnitte meines Beitrags entstanden an meinem Wohnort Aachen, andere an meinem Arbeitsort München. Als ich diese Zeilen schrieb, saß ich in 10.000 Meter Höhe zwischen beiden Städten. Einzelne Gedanken kamen mir wiederum während des Deutschen Evangelischen Kirchentages in Dortmund oder auf dem Rennrad, als ich neulich mit Freunden den Alpenpass Col de l’Iseran überquerte.“ Und jetzt hast du das Leben und Arbeiten in der großen weiten Welt wieder gegen die Heimat eingetauscht?

Gerne können wir diese Zeilen als Einstieg nehmen! Drei Jahre später müssen wir lediglich die Städtenamen aktualisieren sowie das Flugzeug gegen die weitaus klimafreundlichere Bahn, die französischen Alpen und letztlich den Kirchentag gegen mein erstes und hoffentlich nicht letztes Szélrózsa-Treffen tauschen. Damals teilte ich – aus frischer Erfahrung – ein persönliches Beispiel zum Psalm „In Gottes Händen geborgen“. Das Psalmwort ermutigt uns, in schwierigen, engen Situationen nicht zu verzagen, sondern Gottes Hilfe wahr- und anzunehmen; es schenkt Geborgenheit und Freiheit zugleich. Auch heute werde ich wahrscheinlich noch auf den Psalm zu sprechen kommen, nun möchte ich aber auf dei-

ne Frage reagieren: Auch wenn der Zeitpunkt sogar in meiner engeren Familie für Überraschung sorgte, der Tausch selbst war – mit mal mehr, mal weniger Überzeugung – von vorneherein geplant. Die Heimkehr war ein wesentlicher Bestandteil des Management-Stipendiums, welches mich von Herbst 2015 an nach Aachen, Köln, Stuttgart, Brüssel, Mons und Stollberg brachte. Mit dem Berufseinstieg in Aachen und München wollte ich Erfahrung sammeln – Lehr- und Wanderjahre also. Und den Zeitpunkt wählte ich in erster Linie nicht, weil die Heimkehr – in meinen Augen und den Statistiken nach in den Augen vieler Ungarinnen und Ungarn – heute sehr attraktiv ist. Sondern weil ich in Budapest eine einzigartige Ingenieuraufgabe bekommen habe.

Mit mal mehr, mal weniger Überzeugung? Ich frage nach, da in diesen Tagen viele aus unserer Gemeinde ihr Studium beginnen – einige von ihnen in Österreich oder in Deutschland. Wir wünschen ihnen diese lehrreiche Zeit, erwarten sie aber auch zurück.

„It is not in a person’s nature to desire what he already has.“ Der Gedanke der französischen Philosophin Simone Weil beschreibt meinen Lernprozess diesbezüglich ziemlich treffend. In der ungarischen Übersetzung heißt es sogar wörtlich, dass wir lernen müssen, uns danach zu sehnen, was wir bereits ha-

ben. Dieses Zitat möchte ich euch, Studienanfängerinnen und -anfänger, auf den Weg geben. In mir warfen manche Ereignisse oder Umstände oder angenommene Selbstverständlichkeiten Zweifel auf, ob ich den Plan der Heimkehr verwirklichen sollte. Nach eingehender Prüfung waren es jedoch nur Nebensachen, nach denen ich mich mal sehnte oder von denen ich mal Abstand halten wollte. Und die Weltereignisse der letzten zwei-drei Jahre lehrten mich, dass wirklich so gut wie nichts selbstverständlich ist.

Auch folgendes möchte ich euch mit auf den Weg geben: Wir Ödenburger sind in der besonderen Lage, vom deutschen und österreichischen Sprach- und Kulturraum umgeben zu sein. Mit dieser Umgebung liegt es, so glaube ich, in unserer Verantwortung, den gegenseitig nutzbringenden Austausch zwischen unserer Heimat und den deutschsprachigen Ländern zu suchen und zu stärken. Ähnlich, wie im Gleichnis von den anvertrauten Talenten. Unsere Talente können wir in diesem Austausch tagtäglich anlegen – mal ein Stück, mal fünf. In der Evangelischen Studierenden-gemeinde wurde ich zum Beispiel gebeten, bei einem Patendinner im Rahmen einer Initiative zur finanziellen Unterstützung von Studentinnen und Studenten durch Ehemalige eine Tischrede zu halten, als Impulsgeber zum Thema „Leben, studieren und arbeiten in einer globalen Welt“. Da ich bereits einige Monate in der Beratung tätig war, konnte ich zu allen drei Themen effizient einen Beitrag leisten. Und Spaß machte es mir außerdem auch. Die Rede schrieb ich womöglich auch irgendwo auf dem Luftverkehrskorridor Köln-München. Und die Heimkehr war für mich ein ähnliches Projekt, mit einigen Talenten mehr.

Dort sein, wo Gott eine Aufgabe für dich hat - doch, was Gott für einen Plan für dich hat, ist ja nicht unbedingt leicht zu entscheiden. Wie fühlst du Gottes Wegweisung?

Kurzum: Durchgängig. Etwas ausführlicher: Entscheiden ist das eine, Verstehen das andere und praktisch in der Reihenfolge sogar das erste und herausfordernde. Gott ist jedoch sehr effektiv in der Strategieumsetzung und das ist wohl seiner durchgängigen Unterstützung zuzuschreiben. Was meine ich damit? Das Szélrózsa-Treffen fand unter dem Motto „Közöttetek van“ („Mitten unter euch“) statt. Dass Gott unterstützend mitten unter uns ist (Lukas 17, 21: „Denn schon jetzt, mitten unter euch, richtet Gott seine Herrschaft auf.“), bekräftigte neben den Gottesdiensten und Podiumsdiskussionen oder Vorträgen auch der Filmklub, in dem wir am zweiten Tag den Film „Patch Adams“ schauten und diskutierten. In die-

ser Mischung aus Drama und Komödie war für mich der Schlüsselsatz: „Herr, was ist dein Plan für mein Leben?“. Ohne zu viel zu verraten kann ich sagen, dass der Protagonist diese Frage nach einer sehr negativen Erfahrung an Gott richtet – und eine eindeutige Antwort bekommt! Für meine Position wähle ich ein deutlich harmloseres Beispielergebnis – weil ich zwar ein intensives Jahrzehnt, jedoch aus Gottes Gnade bei weitem kein Material für einen vergleichbaren Film habe und weil ich die Aussage bewusst in einen für viele alltäglichen Kontext setzen möchte: Wenn du – sehr – kurz vor Heiligabend noch Aufgaben im Organisationsaufbau/Recruiting erfüllen musst, weil sonst niemand sie erfüllen könnte oder würde, dann triffst du dabei zuverlässig auf eine Stellenanzeige, die dich weiterbringt. Gottes Wegweisung können wir überall erfahren – auch diese Kinoerfahrung war für mich Teil davon. Was muss ich dafür tun? Das ist, so glaube ich, eine Einstellungssache: Ich hoffe auf die Wegweisung und bin bereit für sie. Offene Augen und ein offenes Herz haben, um die Wegweisung wahrzunehmen. Und wenn die Möglichkeit, die Aufgabe da ist, prüfen: Kann ich diesen Weg einschlagen, ist sie mit meinen Werten zu vereinbaren? Um, wenn dem so ist, die Wegweisung anzunehmen. Die Wegweisung anzunehmen, braucht auch Mut und Vertrauen – Vertrauen auf Gott und in sich selbst. Das Vertrauen Gottes haben wir: er stellt unsere Füße auf weiten Raum. Auch ermutigt er uns: „Sei ohne Angst, du kleine Herde! Euer Vater ist entschlossen, euch seine neue Welt zu schenken!“ (Lukas 12, 32).

Gottes Hilfe wahr- und annehmen: an dieser Stelle kommen wir also auf den Psalmvers zurück?

Ich sprach von einem intensiven Jahrzehnt, und die letzten Monate leisteten ihren Beitrag dazu. 2019 schrieb ich mein Bibelwort mit frischen Eindrücken einer Situation, die dem biblischen Netz des Psalmwortes ähnelte. Auch diesmal schließe ich eine Phase des Aufarbeitens ab. In aller Kürze: Operativ war der Umzug eine Katastrophe. Wenige Glanzlichter – wie die Spedition – ausgenommen, lief alles schief, was schief laufen konnte. Und dennoch – und somit zugleich – kann ich eine eindeutig positive Bilanz ziehen.

Dieser Widerspruch möge jetzt aber nicht unerklärt bleiben.

Das Heimziehen war mit einem umfassenden und tiefen Lernprozess verbunden, für den ich dankbar bin. Umfassend, das heißt: ich habe sehr viel ge-

lernt. Nicht nur Menschenkenntnis oder Bürokratie, sondern auch zu juristischen und finanziellen Fragen. Tief, das heißt: ich habe sehr intensiv gelernt, so manches hat mich innerlich beschäftigt. Insbesondere einzelne finanzielle Erfahrungen taten erstmal weh. Die Auslandserfahrung war eine Investition und genauso war auch die Heimkehr mit Investitionen verbunden, die wiederum mit Entscheidungen und – zerbrechlichen – Rahmenbedingungen verbunden waren. Und als es dann schief lief – schön mit Domino-Effekt, oftmals nicht selbstverschuldet, oftmals ohne die Möglichkeit, entgegenzuwirken. Dann dachte ich: Nein, das kann so nicht wahr sein! Und doch. Nein, das passiert gerade nicht! Und doch. Bitte weckt mich aus meinem Albtraum! Und nein. Ich träumte nicht. Mir blieb also nichts weiter übrig, als daraus zu lernen. Ich habe gelernt, mit solchen Verlusten schmerzfrei umzugehen. Das wappnet für die Zukunft, für größere Dimensionen – nicht, weil ich für mich selbst in Zukunft mehr beanspruchen würde. Sondern, weil ich in Zukunft für mehrere Menschen Verantwortung tragen möchte. Und für das Gelernte bin ich von Herzen dankbar. Und ich halte es für wichtig, diesen Aspekt auch hier zu behandeln. Denn für viele, die von den Lehr- und Wanderjahren mit mal mehr, mal weniger Überzeugung heimkehren wollen, spielt das Finanzielle eine bestimmende Rolle. Und sie stimmt oftmals eher in Richtung weniger Überzeugung. Das geht aber vorüber. Meine Position Nummer eins: Wenn die Lehrjahre erfolgreich waren, ist der Unterschied effektiv marginal. Position Nummer zwei: Selbst, wenn dem nicht so wäre, bestimmend in meinem Leben soll einzig und allein Gott sein. Alles andere würde das erste Gebot verletzen.

Auf dem Berg Sinai empfangt Mose die Zehn Gebote auf Steintafeln: die Wegweisung, welche die Grundlage der christlichen Ethik bildet.

Die Zehn Gebote würden nicht mehr in jeder Hinsicht in die jetzige Zeit passen und keine Wegweisung geben – so der häufige Hilferuf. Ich spiele vertre-

tungsweise die Verteidigung der zehn Gebote: Ist es doch nicht eher so, dass wir die Gebote mal verletzen? Wir Menschen sind doch kreative Problemlöser und noch kreativere Problemaufschieber; wir geben den schwarzen Peter gerne mal weiter. Ein bisschen Gebote verletzen kann noch geschickt vermarktet werden – und meine Wortwahl ist an dieser Stelle ausgesprochen bewusst. Nur ein Beispiel: Wenn Menschen keine Kinder bekommen wollen, weil das Kind in dem Moment, da es auf die Welt kommt, bereits einen ökologischen Fußabdruck hätte, den es nie abbauen wird? Derselbe Sachverhalt einmal ohne Marketingmasche: Wir plündern momentan aus kurzsichtiger Habgier unsere Nachkommen aus. Was David Attenborough und seine Gefährten noch nicht schaffen konnten, lehrt uns vielleicht die Energiekrise. (Vielleicht. Jedoch hoffte ich auch in Lockdown-Zeiten auf globale Lernerfolge. Rückblickend: weit gefehlt. Wie schön der blaue Himmel doch war!)

Was fehlte dir, als du im Ausland warst? Und was wird dir jetzt fehlen?

Im Gottesdienst am Deák tér und beim Wasserballspiel der italienischen und ungarischen Damen spürte ich wieder den Zauber des Hymne-Singens – wie mir dieser Zauber fehlte! Solche gegenseitigen Zusagen zu Gemeinschaften – nationalen, christlichen und/oder familiären – bekomme ich leider nicht mehr überall zu spüren. Was mir jetzt fehlen wird? Die mehr oder weniger spontanen Feierabendrunden oder Wochenendtouren auf dem Rennrad, die Tagesausflüge und Wanderungen in der Eifel und im Dreiländereck, die Dom- und Domschatzkammerbesuche oder die Konzerte des Aachener Bachvereins ... im Aachener Freundeskreis. Umso mehr werde ich mich freuen, wenn wir uns wieder treffen, um zum Beispiel gemeinsam Alpenpässe zu fahren – und dort neue Beiträge für den Christophoros zu schreiben.

Holger Manke

Monatsspruch September 2022

„Gott lieben, das ist die allerschönste Weisheit.“

Sir 1, 10

Monatsspruch Oktober 2022

„Groß und wunderbar sind deine Taten, Herr und Gott, du Herrscher über die ganze Schöpfung. Gerecht und zuverlässig sind deine Wege, du König der Völker.“

Offb 15, 3

Mein Bibelwort

Teil 39

„Was sollte man noch mehr tun an meinem Weinberg, das ich nicht getan habe an ihm? Warum hat er denn wilde Trauben gebracht, während ich darauf wartete, dass er gute brächte?“

Jesaja 5, 4



Manchmal bekommt man im Leben nicht den erhofften Lohn für die Energie, die man investiert hat. Das kann man am Arbeitsplatz erleben – oder auch in einer Beziehung mit einem anderen Menschen. Es kann sein, dass sich Dinge nicht wie gewünscht entwickeln, auch wenn man noch so viel Mühe aufgebracht hat. Oft stellt man fest, dass man eigentlich nicht viel tun kann und dass manchmal unsere eigenen Möglichkeiten minimal sind.

Wenn ich einem anderen Menschen aus irgendeinem Grund einfach nicht sympathisch bin, kann es sein, dass ich – egal, was ich mache – die Situation nicht ändern kann. Auch wenn ich noch so sehr versuchen würde, die Gunst des anderen zu gewinnen, wird es nicht klappen, wenn Menschen einfach nicht zusammenpassen. Und wenn ich mich noch so sehr um einen Arbeitsplatz bemühe, kann es sein, dass ich die Stelle doch nicht bekomme, wenn jemand Besseres gefunden wird oder die Stelle letztlich doch nicht

besetzt wird.

Ich frage mich, aber – um positiv zu denken –, ob wilde Trauben nicht auch Trauben sind. Also, kann es nicht sein, dass mir irgendwas nicht so gelingt, wie ich es wollte, es aber letztlich doch nicht völlig vergebene Liebesmüh war? Kann es nicht sein, dass man letztlich in aller Mühe, die man investiert, auch etwas Gutes finden kann, auch wenn das gewünschte Ziel nicht erreicht wird? Kann es nicht sein, dass ich zwar einen bestimmten Arbeitsplatz nicht bekomme, später aber bei einem Arbeitgeber genommen werde, bei dem ich mich viel wohler fühle?

Was kann ich tun, wenn ich wilde Trauben statt süßer Trauben bekomme? Ich kann natürlich sagen, ich nehme das nicht an. Oder ich lebe eben – mehr oder weniger glücklich – mit dem Ergebnis, das ich bekomme. Das Gefühl von Enttäuschung bleibt aber so und so spürbar.

Die Geschichte nimmt bei Jesaja eine Wende, als sich herausstellt, dass es nicht um die Menschen geht, die für die investierte Mühe nicht hinreichend belohnt werden, sondern dass es um die Beziehung zwischen Gott und den Menschen geht: Gott investiert seine Liebe in die Menschen, und die Menschen reagieren darauf oft nur unzureichend. Er, der uns sehr gut geschaffen hat – und wir, die wir uns doch von Gott abwenden, unseren Glauben verraten und sonstige schlechte Dinge tun, was man gemeinhin mit der „Willensfreiheit des Menschen“ erklärt.

Kann es wohl sein, dass die Bibelstelle uns meint, wenn von „wilden Trauben“ die Rede ist?

Tamara Kiss

„Darum sorgt nicht für morgen, denn der morgige Tag wird für das Seine sorgen. Es ist genug, dass jeder Tag seine eigene Plage hat.“

Matthäus 6, 34

Ich fühle mich von diesem Bibelwort angesprochen, weil ich es für eines der größten Herausforde-

rungen unseres Alltags halte, dass man sich zu viel Sorgen um die Zukunft macht. Das raubt dem Leben

im Hier und Jetzt viel Zeit und Kraft. Ich denke, dass das inzwischen zu einem allgemeinen Problem geworden ist. Ich glaube, dass viele Menschen – darunter auch ich – sich zu viel mit dem Sorgen um die Zukunft beschäftigen, anstatt aus dem Heute das Bestmögliche herauszuholen.



Das soll keinesfalls bedeuten, dass man sich über die Zukunft überhaupt keine Gedanken machen müsste und dass es unnötig wäre vor auszuplanen. Sondern es ist mir einfach wichtig, dass man beim Sorgen um die Zukunft Maß hält und es nicht übertreibt. Es geht doch letztlich darum, die gesunde Grenze zwischen dem ständigen Denken an das, was sein wird, und dem „Nur-im-Heute-Leben“ zu finden.

Das ist sehr schwer, doch mir hilft Gott in solchen Situationen. Wenn ich mir mal wieder zu viele Gedanken um die Zukunft mache, dann bekomme ich ein Zeichen – durch einen anderen Menschen oder durch irgendein Geschehen –, das mich wieder zurück in die Gegenwart holt. Mich bestärkt auch die Botschaft des

Bibelverses darin, dass Gott wirklich da ist und Hilfe bietet.

Wie geschrieben ist: „Es ist genug, dass jeder Tag seine eigene Plage hat.“ Es ist wohl gut, sich auf die aktuellen Probleme zu konzentrieren, denn es kann sein, dass wir es einfach nicht leisten können, die Probleme des Moments und die Probleme der Zukunft gleichzeitig zu lösen. Und wenn wir darauf vertrauen können, dass Gott uns hilft, wenn es Herausforderungen gibt, dann ist es doch leichter, wenn wir mit weniger zu kämpfen haben.

Ein Beispiel ist für mich die Frage, was ich später mal studieren möchte. Ich verwende darauf sehr viele Gedanken, obwohl ich noch viel Zeit habe herauszufinden, was ich wirklich von der Zukunft will. Dennoch mache ich mir oft Sorgen deswegen. Andererseits denke ich mir auch: Wäre Gott nicht mit mir gewesen, wäre ich heute nicht der Mensch, der ich bin. Er hat mich bewahrt – und wenn ich es extrem formulieren darf: sogar vor dem Tod. Deshalb gehe ich davon aus, dass Gott einen Plan mit meinem Leben hat und dass er mir das Bestmögliche für die Zukunft bereit hält. Eigentlich habe ich schon deshalb keinen Grund zur Sorge.

Ich weiß wohl, dass es leicht ist, so etwas auszusprechen. Und ich weiß auch, dass ich mich nicht von einem Moment auf den anderen ändern werde, aber ich möchte dieses Vertrauen auf Gott, auch was meine Zukunft betrifft, gerne stärken – sowohl indem ich an meinen bisherigen Weg denke, als auch beim Innehalten über diesem Bibelwort.

Ich denke, es tut jedem gut, sich mit dieser Botschaft zu befassen, denn in der heutigen Zeit tut es gut, auch Zeit im Hier und Jetzt zu verbringen.

Luca Boros

Fest verwurzelt – weit verzweigt – ein Ganzes

Über die diesjährige Kinderbibelwoche

Die Kinderbibelwoche (Kibiwo) ist legendär. Nicht nur für die Gemeinde, sondern auch für eine ganze Reihe von Kindern und Jugendlichen, für die seit vielen Jahren die Kibiwo ein fester Termin im Kalender ist. Was die diesjährige Kibiwo ausgemacht hat, was wir an Erlebnissen und Gedanken mitgenommen haben, darüber berichten die Teilnehmer selbst.

Eröffnungsgottesdienst der Kibiwo

Am 19. Juni 2022 fand ein besonderer Gottesdienst statt. Dies war der Auftakt der Kinderbibelwoche. Nach einer Zeit vieler Einschränkungen nahmen die vielen Teilnehmer der Kibiwo in den Bankreihen Platz – und es tat gut, die vielen leuchtenden Augen zu sehen: Manch einer staunte erstmals über die vielen Menschen im Gottesdienst und über den Ablauf des Gottesdienstes. Doch für etliche bergen die Kirchen-

mauern schon viele liebgewonnene Momente. Doch für alle bedeutete dieser Gottesdienst etwas Gemeinsames: Hoffnung, Glaube, Vertrauen, dass wir in den folgenden Tagen Teil einer Gemeinschaft sein können, in der jeder zählt, in der jeder wertvoll ist und in der wir einander helfen. Und viele haben sich in diesen Gottesdienst eingebracht: mit Lesungen, mit Instrumentalmusik und durch den Gesang. Jeder fand sei-

ne Aufgabe. Der Gottesdienst war auch deshalb besonders, weil Mitglieder unserer Partnergemeinde unter uns waren: Die Jugendlichen und Erwachsenen aus Bad Wimpfen erlebten diesen Gottesdienst als Abschluss ihres Sopronbesuchs – und so nahmen sie gemeinsam mit den Kindern, Jugendlichen und Erwachsenen die Gedanken und Eindrücke aus diesem Gottesdienst mit.

Nach dem Abschluss der Kibiwo kann ich mutig sagen, dass die Hoffnungen Wirklichkeit wurden: Wir dürfen eine reichhaltige, fröhliche und an Lächeln reiche Woche hinter uns wissen. Der Samen hat Wurzeln geschlagen und hat zu wachsen begonnen, und jeder fand seinen guten Platz in der Gemeinschaft.

Tünde Krutzlerné Szarka

Der „Kibiwo-Baum“

Das Thema der diesjährigen Kibiwo war der Baum. Um dieses Thema ging es nicht nur in den Gesprächskreisen, sondern hierum ging es auch, als wir uns kreativ betätigt haben: Wir fertigten aus Drähten einen Baum an, den wir mit brauner Farbe angemalt haben und auf einen Karton gestellt haben. Schließlich fügten wir die Blätter hinzu, die wir aus grünem Papier gefertigt haben. Die Blätter haben unterschiedliche Formen, ein jedes ist einzigartig gestaltet. Auf die Rückseite der Blätter haben wir aufgeschrieben, was wir uns von der Kibiwo wünschen.

Eine weitere kreative Aufgabe war, dass jeder seinen eigenen Baum zeichnen konnte. Darin hatte jeder freie Gestaltungsmöglichkeiten: Der Baum konnte schwarz-weiß und düster oder bunt und fröhlich sein. Das hat mir besonders gefallen, denn hier konnten wir uns am besten ausdrücken.

Kata Szabó

Im Wald

Bei unserer Waldwanderung haben wir eine weite Strecke hinter uns gebracht. Am Anfang war es noch kühl, doch bald stiegen die Temperaturen. Auf der Wanderung kamen wir zu einer Quelle, wo der Teil der Gruppe, der verloren gegangen war, wieder zur Gruppe zurückkam. Immer wieder hielten wir kleine Pausen. Die Tour war sehr anstrengend, doch mindestens ebenso schön!

Alina Nagy

Unterwegs mit Mitstreitern

Der erste Abschnitt der Waldwanderung führte uns von Görbehalom zum See an der Fehér út. Auf dieser Strecke waren wir in Zweiergruppen aufgeteilt. Ich habe mich sehr gefreut, als ich meinen „Mitstreiter“ bekommen habe. Auf dieser Strecke hatten wir die Aufgabe, so viele Gemeinsamkeiten wie möglich zu finden. Von dort schloss sich eine sehr lange

Wanderung bis zur Quelle an. Unterwegs haben wir viel Interessantes über die Natur erfahren, besonders über das Wasser. Ich habe mich sehr wohlgefühlt.

Máté Lankovics

Die Kraft des Quellwassers und des Zusammenhalts

Die Waldwanderung hat uns viel Ausdauer abverlangt. Es war ein weiter Weg, den wir zurückgelegt haben, doch wir haben einander unterstützt. Schließlich kamen wir alle am Ziel an – müde, aber auch stolz, es geschafft zu haben. Es hat sich gelohnt! Das kalte Quellwasser unterwegs hat uns neue Kraft gegeben. Auch wenn es manchmal schwer ist, doch gemeinsam kann man alles leichter schaffen.

Bálint Lankovics

Zurück in Urzeiten

Am Mittwoch reisten wir mit dem Zug nach Szombathely. Dort erwartete uns als erster größerer Programmpunkt der Besuch des Savaria Museums. Wir erfuhren den Unterschied zwischen Urmenschen und Menschen der Urzeit, ab wann Menschen welche Werkzeuge benutzten und wie und wo sie gelebt haben. Auch waren Minerale ausgestellt. Das Museum zeigt auch, dass unsere Gegend an Naturschätzen reich ist.

Gellért Grieszler

Aus dem Gestern ins Heute

Nachdem wir im Savaria Museum erfahren haben, welche Werkzeuge Menschen einst auf der Jagd und beim Fischfang benutzt hatten, führten uns weitere Ausstellungsräume in die Zeit der Kelten und der Römer. Lehrreich war auch der Vortrag am Ende der Führung, der aufzeigte, wie rasch sich in den letzten Jahrzehnten die Welt verändert hat, in welche Probleme sich die Menschheit manövrieren kann, wenn sie sich nicht ändert. Mir hat der Besuch viele Denkanstöße gegeben.

Barnabás Orbán

Gedanken für den weiteren Weg

Der Mensch sollte nicht in der Vergangenheit leben, sondern aus ihr lernen. Deshalb ist es gut, dass es Museen gibt, in denen die Geschichte aufbereitet wird. Im Savaria Museum konnten wir in der Zeit weit zurück reisen und erfuhren zum Beispiel, wie urzeitliche Menschen gelebt haben. Bei solchen Museumsbesuchen kann man viele inspirierende Gedanken mitnehmen – und mitunter auch lehrreiche Zitate, wie dieses: „Mit einem Messer kann man Brot schneiden oder Menschen töten.“ Ich denke, der Mensch entscheidet selbst, doch es ist gut, Lehren aus der Ver-



gangenheit in der Gegenwart zu leben und mit in die Zukunft zu nehmen.

Elmira Bali

Spiel auf dem Hauptplatz

Ich fand es sehr schön, als wir auf dem Hauptplatz von Szombathely spontan ein Spiel anfangen. Wir verteilten uns über eine ziemlich große Fläche und standen mit gespreizten Beinen. Dann war es unsere Aufgabe, mit einem Schritt in den Spreiz eines Mitspielers zu treten, um ihn so aus dem Spiel zu werfen. Zugleich mussten wir aufpassen, dass wir nicht selbst ausscheiden. Ich bin ziemlich bald ausgeschieden, aber das Spiel hat mir trotzdem sehr gefallen.

Lilla Vajda

Schatzsuche

Ich denke, in diesem Spiel, bei dem wir anhand einer Karte Zeichnungen im Elisabethgarten finden mussten, ging es nicht um das gemeinsame Vergnügen, sondern wir konnten auch ausprobieren, wie wir als Gruppe zusammenarbeiten. In unserer Gruppe war es nicht so ganz leicht, den Spielplatz zu durchqueren, ohne dort ein paar Mitglieder der Gruppe kurzzeitig zu verlieren. Schnell teilten wir die Rollen auf: Jemand, der anhand der Karte erkennt, in welchem Bereich die nächste Tafel zu suchen ist. Andere, die das Schild dann suchten. Jemand, der die Zeichnungen auf unseren Lösungszettel überträgt. Wir haben gelernt, dass wir schneller sind, wenn wir an

einem Strang ziehen, als wenn wir uns gegenseitig behindern. Auch aus einem vergleichsweise einfach scheinenden Spiel konnten wir viel lernen.

Gabica Varga

Zahlenkrieg

Auf den Zahlenkrieg habe ich mich sehr gefreut. Ich wurde zwar nicht aus dem Spiel „geschossen“, aber meine Mannschaft hat dennoch beide Spiele verloren. Doch auch so habe ich mich gefreut, wieder einmal Zahlenkrieg spielen zu können.

Kornél Horváth

Kreative Plätze für die Fahnen

Beim Zahlenkrieg im Elisabethgarten hat meine Mannschaft hart gekämpft. Auch hatten wir kreative Plätze für unsere Fahne, die die andere Mannschaft finden musste. In der ersten Runde war unsere Fahne auf einem Baum, in der zweiten Runde legten wir sie in einer Plastiktüte in einen Mülleimer. Meiner Meinung nach hat die Gegenmannschaft nur eines der beiden Spiele gewonnen, weil sie in der ersten Runde nicht so ganz ehrlich gespielt hat. Ich habe das Spiel trotzdem genossen, weil ich in beiden Runden erst zum Schluss ausgeschieden bin.

Lina Wagner

Ein Gemeinschaftstraining

Der Zahlenkrieg ist immer ein gutes Gemeinschaftstraining. Es ist immer spannend, die Fahne gemeinsam zu suchen und dabei durch das Vorlesen der

Zahlen der Gegenspieler, diese aus dem Spiel zu werfen. Unsere Mannschaft hat beide Spiele gewonnen. Für mich war dieses Spiel ein Highlight der Kibiwo!

Dávid Wilfing

Zahlenkrieg

Seit ich zur Kibiwo gehe, ist der Zahlenkrieg das beste Spiel! Diesmal haben wir beide Runden gewonnen. Wir waren eine sehr gute Mannschaft. In einer Runde mussten wir die Fahne der anderen Mannschaft 45 Minuten lang suchen, doch letztlich hat es geklappt.

Ádám Horváth

Quiz

Am Ende des Kibiwo-Tages oder am Anfang des nächsten Tages wurden einige Momente in einem Quiz aus zehn Fragen zusammengefasst. Darin wurde zum Beispiel gefragt, wer bei einzelnen Spielen gewonnen hat oder welche Eissorten es in „unserer“ Szombat-helyer Eisdiele gab. Nachdem die zweite Gruppe eine Echse entdeckt hatte, durfte auch diese nicht im Quiz fehlen. Oftmals ist mir eingefallen, dass es bald wieder ein Quiz geben wird – und so habe ich mir schnell gemerkt, was ich alles um mich herum beobachtete. Auf die Fragen durften wir auch lustige Antworten geben, die ebenfalls Punkte einbrachten. Das haben wir auch ausgenutzt.

Júlia Schuller

Richard von Fuchs in concert

Am letzten Tag der Kibiwo gab es eine große Überraschung. Der in der Jugendgruppe als Weltstar

gefeierte Richard von Fuchs gab ein kurzes Konzert für uns. Die schönen englischen Lieder und seine immer fröhliche Art haben allen eine große Freude bereitet. Es war ein perfekter Abschluss unserer gemeinsamen erlebnisreichen Woche.

Adam Krutzler

Den Weg weitergehen

Die Gesprächskreise auf der Kibiwo waren gut, weil wir offen miteinander reden konnten. Und so verging die Zeit wie im Flug. Ein Gedanke, den ich mitgenommen habe, ist der, dass es manchmal gut sein kann, nicht allzu sehr bei schlechten Dingen zu verweilen, sondern die Kraft finden, unseren Weg weiterzugehen.

Petra Podmaniczki

Im guten Gespräch

Während der Kibiwo gab es jeden Tag Gesprächskreise, bei denen wir uns immer über ein Thema Gedanken machten. So sprachen wir über Themen wie „Selbstvertrauen“, „Unsere Wurzeln“, „Das Gute in uns“, „Noch eine Chance“ und „Vergebung“. Die Gespräche waren ungezwungen, jeder konnte seine Meinung und seine Erfahrungen sagen. Hier musste niemand angespannt sein, denn alle haben allen zugehört – und alle haben verstanden. Ich mag solche Gesprächskreise sehr, denn es ist gut, wenn ich meine Gefühle und Gedanken mit anderen teilen kann. Und es ist immer spannend, Dinge auch aus einem anderen Blickwinkel sehen zu können.

Viki Wilfing



Über die Gesprächskreise

Die Gesprächskreise haben mir deshalb gefallen, weil wir bei guter Stimmung in mehreren Kleingruppen auch über ernste Themen sprechen konnten. In jeder Gruppe war ein Erwachsener – und thematisch schloss sich das Gespräch immer an die Morgenandacht an. Alle konnten ihre Gedanken und Gefühle miteinander teilen.

Benedek Czigány

Wurzeln – Was hält uns?

Als wir in den Gesprächskreisen über das Thema „Baum“ nachgedacht haben, verglichen wir den Menschen mit einem Baum. Wie der Baum durch den Regen und die Nährstoffe im Boden wachsen kann, wächst der Mensch durch gute Dinge, die er bekommt: zum Beispiel durch ein Lächeln oder ein Lob, das ihm guttut. Doch wie es im Wald ein Unwetter geben kann, bei dem die Bäume in Gefahr geraten können, so kann auch unser Leben in einen Sturm geraten. Ein großer Streit oder eine unerwartet schlechte Note können für einen solchen Sturm stehen, der uns umwerfen könnte, würden uns unsere Wurzeln nicht halten. Wir alle haben Wurzeln, wie zum Beispiel unsere Familie, unsere Freunde und die Gemeinschaften, denen wir angehören. Es gibt aber auch „Wurzeln in uns“, wie die Hoffnung, der Glaube, das Selbstvertrauen und der innere Friede. Ich denke, es ist wichtig, dass jeder für sich herausfindet, was ihm den stärksten Halt in den Windstößen des Lebens gibt – und dass wir daran glauben, dass unsere Wurzeln uns halten.

Minna Czövek

Gott, der uns trägt

Wie die Wurzeln einen Baum halten, gibt es auch vieles, was dem Menschen Halt gibt. Wie man das weit verzweigte Wurzelwerk eines Baumes nicht sehen kann und womöglich denken könnte, der Baum stehe einfach so fest auf der Erde, könnte man einen Menschen ansehen und denken, er sei von sich aus stark. Doch oft ist es so, dass man auch einem Menschen nicht auf den ersten Blick ansieht, was ihm Halt gibt. Manchmal kann es auch sein, dass ein Mensch stark aussieht, dies aber in Wirklichkeit nicht ist. Oft weiß man nicht, wer seine Hand hält, wer die Hand um seine Schultern legt und wer ihm Kraft gibt. Oft schöpft man seine Kraft auch aus dem Erlebten, aus dem Guten, das man in der Vergangenheit bekommen hat. Dabei ist es jedoch auch nicht gut, wenn man nur in der Vergangenheit lebt. Gott kann helfen, dass man auch in der Gegenwart Kraft bekommt. Gott schließt den Menschen in seine Arme, tröstet ihn und hält dessen Hand. Auch wenn er nicht körperlich da ist, so spüren wir ihn doch in

unserem Herzen. Oft ist Gott der, der uns hält, und ebenso der Glaube an ihn.

Alina Berényi

Wie überwinden wir Mauern zwischen Menschen?

In den Gesprächskreisen überlegten wir, wie Menschen Mauern überwinden können und neu aufeinander zugehen. Manchmal ist eine gute Kommunikation die einfachste und beste Lösung. Wenn das nicht hilft, kann ein Vermittler weiterhelfen – ein Dritter, der zum Beispiel einen Konflikt als Außenstehender betrachten kann. Falls kein Vermittler da ist, ist es umso mehr an den beiden Menschen gelegen, sich noch mehr füreinander zu öffnen – mit der Demut, dass sie selbst etwas falsch einschätzen könnten, und mit der Bereitschaft, die Dinge auch aus dem Blickwinkel des anderen Menschen zu sehen. Wenn sich der andere Mensch verändert hat, ist es gut, diese Veränderungen kennenzulernen und anzunehmen. Dabei ist es wichtig, dass wir nicht einfach darauf warten, dass der Andere die Initiative ergreift: Auch wir können mutig Schritte tun. Dies dürfen aber vorsichtige Schritte sein: Wir müssen nicht gleich alles auf einmal wollen und sollen nicht aufdringlich werden. Der Abbruch einer Beziehung ist aber keine Lösung, eher sollte die Beziehung erneuert werden.

Zoé Czövek

Noch eine Chance

Als wir über das Thema „Noch eine Chance“ gesprochen haben, wurde mir wichtig, dass nicht nur ein anderer Mensch mir noch eine Chance geben kann – oder ich einem anderen Menschen, sondern dass ich mir auch selbst noch eine Chance geben kann. Wenn ich etwas nicht gut gemacht habe, habe ich die Chance das zu korrigieren. So wie in der Bibel der Feigenbaum noch eine Chance bekommt, haben, denke ich, alle Menschen noch eine Chance verdient.

Luca Horváth

Woraus schöpfen wir Selbstvertrauen?

Diese Frage hat uns auch bei der Kibiwo beschäftigt. Ich selbst bekomme von meiner Familie Selbstvertrauen. Als ich mich zum Beispiel auf die Aufnahmeprüfung ins Berzsényi-Gymnasium vorbereitet habe, habe ich von meiner Familie viel Unterstützung und Zuspruch bekommen. Meine Eltern helfen mir auch beim Lernen und geben mir Selbstvertrauen. Vor den Klavierstunden und den Fußballspielen motivieren sie mich auch, und oft bekomme ich Lob von ihnen. Ich bin sehr, sehr froh, dass ich so eine

Familie habe, und dass sie mir in allem helfen, mich motivieren und Selbstvertrauen geben. Auch meine Freundinnen bedeuten mir viel und geben mir Selbstvertrauen. Ihnen allen bin ich sehr dankbar.

Boglárka Nagy

Meine 1. Kibiwo

Ich freue mich sehr, dass ich mich zur Kinderbibelwoche angemeldet habe, denn die Programme sind sehr gut und auch die Gemeinschaft ist hervorragend. Es gibt viele spannende Spiele, mir hat der Zahlenkrieg besonders gut gefallen. Die Andachten und Gesprächsgruppen gefallen mir ebenfalls sehr.

Julka Vajda

Es gibt nie eine falsche Antwort

Mir gefällt die Kibiwo sehr, dabei bin ich zum ersten Mal dabei. Mir gefällt die Gemeinschaft sehr – und ebenso die Spiele. Ich habe Freunde gefunden. Und ich habe gelernt: Was man immer mitbringen soll, ist gute Laune! Ich mag die Gesprächskreise – dort gibt es nie eine falsche Antwort. Und mir haben der Zahlenkrieg, die Wanderung, die Schatzsuche und die kreativen Aufgaben besonders gefallen. Ich denke, ich bin in dieser Woche Mitglied der Gruppe geworden.

Abigél Stinner

„Kibiwo“ – mehr als ein Wort

„Kibiwo“ – das ist für mich schon lange mehr als nur ein Wort. Ich war jedes Jahr dabei, seit ich in die Schule gehe – dieses Jahr (wenn wir den Kibiwo-Tag im Jahr 2020 mitrechnen) ist es meine sechste Kinderbibelwoche. Für mich steht die Kibiwo immer für eine riesige Freude – und dabei ist sie jedes Jahr ein bisschen anders: Manchmal spazieren wir mehr, manchmal essen wir mehr Eis. Aber alle Kibiwo haben eines gemeinsam: Sie sind immer super! Weil die Gemeinschaft gut ist und weil die Programme gut sind.

Csenge Honti

Schon oft bei der Kibiwo

Ich komme seit ich Schüler bin jedes Jahr wieder zur Kibiwo, weil es hier eine Gemeinschaft gibt, der ich gerne angehöre. Bei der wohlbekannten guten Laune gibt es viele hervorragende Aufgaben zu lösen und Programme zu erleben, für die es sich lohnt, jedes Jahr wieder dabei zu sein.

Ágoston Németh

„Kibiwo“ – mehr als eine Freizeit

Die Kibiwo ist für mich mehr als nur eine Freizeit. Es ist ein unentbehrlicher Teil des Sommers, an dem ich schon seit Jahren teilnehme. 2015 war ich



mit meiner Schwester zum ersten Mal dabei. Damals war noch alles anders: Andere Leute, ein anderer Ort, andere Spiele. Und mit der Zeit hat sich die Kibiwo so entwickelt, wie wir sie heute kennen. Wenn ich jetzt auf acht Kibiwo's zurückblicke, dann verschwimmen die Erinnerungen ein wenig. Ich weiß nicht mehr genau, in welchem Jahr wir wo waren und was wir gemacht haben. Aber eines weiß ich sicher: Langweilig wurde es nie. Woran ich mich noch besonders gut erinnern kann, sind der Besuch des Family Parks, wo wir den ganzen Tag verbrachten haben, und der Besuch des Steppentierparks in Pamhagen, wo wir Rehe und Alpakas gefüttert haben. Während der acht Kibiwo's habe ich viele nette Menschen kennengelernt und mich mit ihnen angefreundet. Und nächstes Jahr will ich auch wieder dabei sein.

Máté Szabó

Das Miteinander bei der Kibiwo

Bei der Kibiwo waren alle nett, lustig und verständnisvoll. Wir waren ziemlich viele, darunter auch drei gute Freundinnen von mir. Auch die Leiter waren sehr nett. Es waren auch mehrere Mitglieder der Jugendgruppe dabei. Es hat mich gefreut, dass wir sie bei den Gesprächskreisen besser kennenlernen konnten.

Szidónia Fazakas

Die Kibiwo – aus der Sicht einer Leiterin

Ich bin dieses Jahr zum zweiten Mal bei der Kibiwo als Leiterin dabei. Und ich genieße die Kibiwo,

alle sind nett zueinander. Ich fand es schön, dass ich in meinem Gesprächskreis so viele spannende junge Persönlichkeiten kennenlernen durfte. Und heuer habe ich zum ersten Mal überhaupt allein eine Andacht gehalten. Ich bin froh, dass ich wieder hier sein kann! Nächstes Jahr werde ich auch gerne mithelfen.

Anna Németh

Dankbar für die Kibiwo

Zum zehnten Mal durfte ich heuer eine Kinderbibelwoche leiten und gestalten. Und ich habe mich über die „Neuen“ ebenso gefreut wie über die, die schon seit vielen Jahren dabei sind und die mir – auch sonst im Gemeindeleben – echte Weggefährten wurden. Es tut gut, wenn wir eine ganze Woche miteinander verbringen können und wenn so viele tolle – und auch unterschiedliche – Persönlichkeiten ihren Platz haben und finden. Wenn wir gemeinsam lachen können und auch ernst sein können. Es ist gut, dass beides sein gutes Recht hat! Das alles bedeutet mir viel. Am letzten Tag der Kibiwo dachte ich mir: Eigentlich schade, dass die Kibiwo schon zu Ende geht, ich hätte diese Gruppe gerne noch länger um mich gehabt. So stehe am Schluss ein herzliches Dankeschön: den Leiterkollegen, Helfern und Teilnehmern. All die Momente, von denen Ihr geschrieben habt, all die Gedanken, die wir austauschen konnten, werden auch mich begleiten!

Holger Manke

Engedjétek hozzám jönni...

„Én vagyok az élet kenyere” – gyülekezeti hittantábor

Június utolsó hetében mint egy nagy család gyűlünk össze, melynek tagjai közösen ülnek le az egy asztalhoz. Témánk a bibliai ételek és étkezés volt.

A történeteket délelőttönként a Godly Play módszer segítségével ismerték meg a gyerekek. Ezek az alkalmak igazi közös lelki élményt jelentettek mindannyiunknak. Délutánonként pedig kézzel foghatóan és megízlelhetően jöttek közel hozzánk a történetek – búzát és árpát őröltünk, kovásztalan kenyeret sütöttünk, kenyérkosarat fontunk, kirándultunk egy vidéki faluba, ahol kalászt szedtünk, páskavacsorán vettünk részt.

Hálások vagyunk a fiatal segítőinkért is, akik nagy szerepet játszottak abban, hogy minden korosztály jól érezze magát a közösségben.

A napok végén áhítatra vártuk a gyerekek családjait is, hogy ők is részesülhessenek a lelki táplálékból. A hét végén pedig táborzáró istentiszteleten adtunk hálát az átélte áldásokért.

Cséry Ágnes, Csoboth Judit, Kovácsné Tóth Anna, Őri Katalin

Így éreztük magunkat...

Élménybeszámoló

Nekem nagyon tetszett a tábor, elképesztően csodálatos volt ez a hét. Nagyon tetszett minden program, rengeteg élményt szereztem. Nagyon „jófejek” voltak a segítőik, de persze a tanárok is. Köszönöm a kidobókat, a számháborút, az ipiapacsot, és igazából mindent. Remélem, jövőre újra jöhetnek! *Balogh Lotti*



Nekem az tetszett a táborban, amikor kosarat fontunk és kenyeret sütöttünk. Nekem még az egész szerda is tetszett, különösen a traktorozás és a vonatkozás. De nekem a legeslegjobban a fagyaltozás, meg az erdőben sétálás tetszett.

Balogh Szandi

kosárfonás is tetszett. Jó volt találkozni a barátaimmal. Új ismerősöket is szereztem.

Nagy Alina



Nagyon kedves és segítőkész volt mindenki. Érdekesesek voltak a programok, és sokat játszottunk. A



Nagyon szerettem ezt a tábor! A családkból négyen lehettünk együtt egyszerre itt! Szerettem a programokat, az üzenetet, a vagányságot, a békét! Egy rossz azért van benne: hogy nem tart tovább!

Baráth Mónika

Az eleje nehezen indult, de a segítőknek hála nagyon jó volt. Aranyos volt a többi táborozó, a segítők meg nagyon kedvesek és „jófejek” voltak, ugyanúgy, mint a vezetők. A legjobban a csütörtöki számháború tetszett. Jók voltak a programok is. Köszönöm a sok jó élményt! Jövőre már segítőknek jövök! ☺

Wagner Lina



Nagyon jó volt a tábor. Én nagyon jól éreztem magam. Tetszettek a játékok, a kidobó, az ipiapacs és a számháború. Jók voltak a programok. „Jófejek” voltak a segítők és a felnőttek. Jövőre is szeretnék jönni, ha lesz rá lehetőség.

Simon Jázmin

Nagyon jó volt a tábor. Szereztem új barátokat. Nagyon jó volt a foci, a kosárfonás és a kidobó. Minden jó volt!

Wagner Levi



Szuper volt a tábor! Nagyon jól volt megszervezve! A programok izgalmasak voltak. Kicsit meleg volt, de még így is nagyon élveztem minden percét! Soha nem fogom elfelejteni ezt a tábort, egy örökre szóló élmény volt. Köszönöm a sok munkát a szervezőknek és természetesen a segítőknek is! A segítők is nagyon kedvesek voltak, szuperek voltak a játékok, amiket ők szerveztek, vezettek. örülök, hogy itt lehettem! Remélem, jövőre is lesz tábor. Ha igen, én biztos, itt leszek!

Baráth-Németh Luca



Nekem nagyon tetszett a tábor, a programok is nagyon jók voltak. ☺ A segítők is nagyon kedvesek voltak. A lovas kocsi tetszett nagyon, meg a hímzés. És annak örülök a legjobban, hogy új gyerekeket, segítők is ismerhettem meg. Reggel nagyon jó volt, ahogyan Katalin néni a történetet elmesélte. Nagyon gyorsan elment ez a hét és nagyon sajnálom.

Papp Lili



Szerintem ezt a tábort azért imádtam, mert jó volt a közösség is. Ezek mellett a programok is, és nagyon aranyos volt mindenki. A napok is jól meg voltak tervezve. Tehát összességében én nagyon élveztem és szerettem is. Jövőre biztos, hogy jönni fogok. ☺

Kelemen Emma

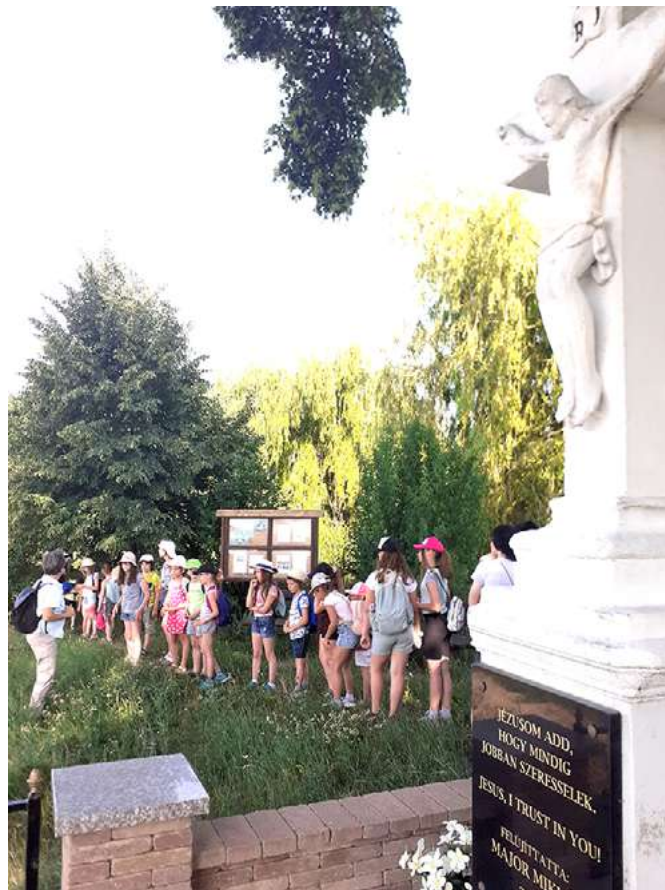
Szuper volt a számháború és hogy Károly bácsi is beállt. Ipiapacs 1-2-3 – klassz új játék volt nekem. A tanyára szívesen visszamennék újra, finom volt a főtt árpa. Az utolsó napon nagyon tetszett a hegyekbe kirándulás és a fagyizás.

Bodnár Berci



A legjobb az Egyházasszalu volt.

Göndöcs-Böszörményi Mirkó



Az volt a legjobb a táborban, hogy új barátokat szerezhettem és együtt lehettem velük. Sok új dolgot kipróbáltam, legjobb a kosárfonás és a kenyérsütés volt. A legnagyobb élmény a kirándulás volt Egyházasszalura. Sajnálom, hogy nem hívtam el több barátomat, jövőre időben szólok nekik, hogy ők se maradjanak ki ebből a szuper táborból.

Biczó Flórián



Intézményeink életéből

Hunyadi 25

Az elmúlt hónapok során számos rendezvénnyel emlékezett meg a Hunyadi iskola és óvoda arról, hogy az iskola 25 éve, az óvoda 15 éve evangélikus. A programsorozatot május 27-én gála zárta. Dr. Tóth Károly igazgató lelkész ott elmondott beszédét olvashatjuk az alábbiakban.



Kedves Ünneplők!

Annak az évfordulóját ünnepeljük ebben a tanévben, hogy a Hunyadi iskola és óvoda evangélikus. De mit jelent ez a tény? Az, hogy egy intézmény evangélikus, egyrészt azt jelenti, hogy szakmailag jó intézmény akar lenni. Azaz mindarra törekszik, amitől egy óvoda és egy iskola jó a gyerekeknek, szülőknek, az ott dolgozóknak és az egész városnak. Másrészt pedig ez az evangélikus jelleg azt jelenti, hogy minél többet meg akar valósítani az iskola az életében abból, amit az evangélikus egyház felismert, hisz, megél. Hogy mit jelent evangélikusnak lenni, az Sopronban sokak számára éppen az intézményeken keresztül derül ki.

Az evangélikus kifejezés az evangélium szóból származik, ami örömhírt jelent. Azaz evangélikusnak lenni azt jelenti, hogy megtalálni a boldogság forrását Istennél, az ő szeretetében, ami Jézus földi életében,

kereszthalálában és feltámadásában nyilvánult meg. A boldogságnak ez a forrása az, amitől a Hunyadi több, mint iskola. Ez a többlet jelent meg 1996-ban a Hunyadi iskolában, 2006-ban pedig az óvodában. Megjelenik a hittanórákban, áhítatokon, abban, ahogyan a családokat a gyülekezeti alkalmakra hívogatjuk, de a különböző iskolai rendezvényeken, az osztályközösségekben, a folyosói beszélgetéseken keresztül is. Hogy ezzel a változással sokan tudtak azonosulni, azt jól mutatja a diákok és az óvodások számának az emelkedése, valamint közöttük az evangélikusok arányának növekedése. Ma tehát ezt ünnepeljük, hogy jelen van az evangélium, a boldogság forrása a hunyadis ovisok, diákok, családjuk és az intézmény munkatársainak az életében. Boldog születésnapot, Hunyadi!

Dr. Tóth Károly

Nemzedékek között

(Iskolalelkész és idősoththoni lelkész egy személyben)

Na, megyek korosztályt váltani – szoktam mondani hittanóráim után, miközben második munkahelyemre igyekszem. Van ugyanis egy fél perces sétám, amíg az Eötvös gimnáziumból, ahol iskolalelkész-ként dolgozom, átmegyek a Fabricius szeretetotthonba, aminek két éve vagyok a lelkésze. A két intézmény egy udvaron van, egy röplabdapálya és egy tujasor választja el a kettőt egymástól.

És a legtöbbek számára egy egész világ: az idősök a diákoknak csak a hangját hallják a tornaórákon, a gyerekek meg csak akkor mennek át az otthon területére, ha átpattan a labda. Nekem viszont az a különleges helyzetem van, hogy otthonosan mozgok mindkét oldalon.

Itt tizenhat évesek, ott nyolcvanhat évesek. Én meg közöttük az átlag, ötvenegy évesként. Annyi választ el időben a diákoktól, mint amennyi az idősektől. A fiatalokat jobban értem, nem csoda, hiszen kamasz már voltam. Az idősektől most tanulok, illetve segítek nekik tanulni.

Mert pedagógusként meggyőződéseim, hogy mindig tanulunk, idősként is. Ekkor például elengedést: az önálló lét, az állandó aktivitás, az emberi kapcsolatok elengedését. Emellett meg kell tanulni, hogy mindennek lehet örülni, a lágy szellőnek, egy kedves szónak, egy régi emléknek. És ami a legnehezebb: megtanulni, hogy ez az élet utolsó felvonása, kemény szavakkal mondván: megtanulnak meghalni, magukat végleg a teremtető és megváltó Isten kezébe helyezni.

Mindenesetre nagy kihívás őket olyasmire tanítani, amit középkorúként én is csak később fogok megtanulni. Főleg úgy, hogy tudom, alap tulajdonságaik már nem fognak változni. Aki derűt tanult egész

életében, az idősen is derűs lesz. Aki megkeseredetten szemléli saját öregségét, azt már csak szeretni és elfogadni lehet, megváltoztatni nem.

Ötven idős testvérünk él az Otthonban, nyolcvan és száznegy év közöttiek, különböző testi és szellemi állapotban. Elhivatott ápolók, konyhások, takarítók teszik szebbé az életüket, emellett mentálhigiénés munkatárs és programszervező segíti őket. Az ő munkájukat egészíti ki az enyém, a lelkészi munka.

Vannak biztos alkalmaim: vasárnap délután istentisztelet, havonta egyszer úrvacsorával; hétfő reggel hétkezdő áhítat; iskolaidőben csütörtökön bibliaóra, illetve olykor-olykor egy-egy „énekóra” az, amikor találkozom az idősekkel. Ebéd előtt, amikor tudok, az Útmutató napi igéjéről mondok pár szavas elmélkedést, és ekkor köszöntjük a születésnaposokat is. A heti hírlevélben rövid áhítatokat adunk az idősek kezébe. Emellett pedig sétálgatok a folyosókon, letelepszem az ott ülők mellé, be-benézek a szobájukba, az udvaron üldögélőkkel szóba keveredek, így végzem a lelkigondozást. Amikor valaki kórházba kerül, felkeresem, egy imával erősítem. És amikor valaki végleg elmegy közülünk, közös áhítaton emlékezünk meg róla.

Ez a kettősség, diákok és öregek közötti lét, különös helyzetet teremt. Volt, hogy a pénteki hittanóra után megettem egy almát ebéd gyanánt, majd átmentem egy nénihez, aki utolsó óráit élte, és ott mondtam el felette a búcsúáldást: mostan bocsátod el Uram, szolgádat... A kicsöngetés és az áldás elhangzása között szűk húsz perc telt el.

Ha tudjuk, hogy mindkettő az Istentől kapott élet része, a fiatalság és az öregség, a kezds és a vég- akkor nem elviselhetetlen ez a kettősség. Néha a diákjaimnak mesélek arról, milyennek látom az időseket- máskor az időseknek mesélek a diákokról. Mindezt szeretettel, mindkét csoport iránti tisztelettel és humorral. Mert humor nélkül nem megy, még az idősek között sem.

Öregnek lenni nem jobb vagy rosszabb, csak ugyanannak az életnek másik szakasza. Épp úgy végig kell csinálni, mint a kamaszkor érzelmi hullámvásait. Sok nehézséggel jár, amit meg kell tanulni- de hát ez igaz a fiatalkorra is. Hazugság a fiatalságról mint a felhőtlen öröm időszakáról beszélni- ahogy az öregség sem csak fájdalom és szomorúság. Legalábbis a legtöbbjüknek nem az. Aki pedig annak éli meg, annak éppen ezt kell megtanulni: a sok küszködés közepette megélni Isten szeretetét.

Hegedűs Attila



Tervezett programok

Rendszeres alkalmaink

Felnőtt alkalmaink

istentiszteletek: minden vasárnap és egyházi ünnepen, 8 és 10 órakor a templomban

A hónap utolsó vasárnapján és nagyünnepeken áldozati gyűjtéssel.

A 8 órai istentisztelet a hónap 1. vasárnapján úrvacsorás.

A 10 órai istentisztelet minden vasárnap csatlakozóan úrvacsorás, a hónap 1. vasárnapján: „Tízórai” – lelki táplálék mindannyiunknak, új zenés, úrvacsorás istentisztelet, a hónap 2. vasárnapján: személyes igei áldással, a hónap 3. vasárnapján: úrvacsorás istentisztelet.

További helyszínek:

Fabricius szeretetotthon: minden vasárnap 15 órakor (a hónap 2. vasárnapján úrvacsorás)

kórházkápolna: a hónap 1. vasárnapján 16 órakor

Balf – templom: minden vasárnap 15 órakor (a hónap 3. vasárnapján és nagyünnepek első napján úrvacsorás)

Fertőszentmiklós – református gyülekezeti terem (Petőfi u. 62.): a hónap 2. és 4. vasárnapján 16 órakor, nagyünnepek első napján 16.15-kor úrvacsorás

szerdai bibliaóra: minden szerdán, 18 órakor a kisteremben

Pál apostol első korinthusi levelét tavaly kezdtük olvasni, idén folytatjuk. Az ige üzenetén való közös gondolkodás a rövid szakaszok magyarázatából indul ki, de teret ad az üzenet bővebb megértésére, hogy személyes reflexióinkat is megoszthatjuk egymással. Énekekkel, imádságokkal keretezett alkalmainkra mindenkit szeretettel hívunk!

Az első őszi alkalom: szeptember 7.

női imaóra: a hónap 1. és 3. csütörtökén, 19 órakor a klubszobában

Havonta két alkalommal gyűlünk össze Jézus ígéretében bízva: „Bizony, mondom néktek azt is, hogy ha közületek ketten egyetértenek a földön mindabban, amit kérnek, azt mind megadja nekik az én mennyei Atyám. Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.” (Mt 18,19–20) Szeretettel hívjuk és várjuk a Testvéreket, hogy együtt gyakoroljuk a közbenjáró imádság szolgálatát, és megtapasztalhassuk a közösségi imádkozás erejét a gyülekezetben és személyes életünkben is.

Tervezett őszi dátumok: szeptember 15., október 6. és 20.

nőslénykör (férfi beszélgetőkör): a hónap 2. hétfőjén, 20 órakor a klubszobában

Húszas, harmincas, negyvenes éveikben járó nők férfiak, zömmel családapák gyűlnek össze havonta, hogy beszélgessenek házasságról, munkáról, Istenről, apai szerepről, közösségekről. Változó, hogy egy-egy bibliai történet, az élet nagy kérdéseinek valamelyike vagy hétköznapi tapasztalatunk kerül az alkalom középpontjába, de a mi véleményünk mellett mindig megszólal Isten üzenete. Szeretettel várjuk a régi és az új résztvevőket!

Tervezett őszi dátumok: szeptember 12., október 10., november 14.

barkácskör: minden pénteken, 15 órakor a társalgóban

A résztvevők ajándéktárgyakat, a karácsonyi vásárra dísz tárgyakat készítenek, előkészítik a ruhavásárt. Munkájuk jótékony célokat szolgál. Alkalmaink nagyon vidámak, fontos részük a beszélgetés. Kortól és nemtől függetlenül mindenkit szeretettel várnak!

Az első őszi alkalom: szeptember 2.

Gyerek- és ifjúsági alkalmaink

gyerek-istentisztelet, mocorgó foglalkozással: minden vasárnap, 9 órakor a nagyteremben

Csecsemőkortól 12 éves korig hívjuk a gyerekeket, szüleiket és testvéreiket erre az istentiszteletre az év minden vasárnapján (kivéve a nagyünnepeket és a karácsonyi szünetet). Az énekek, az igehirdetés és minden más egyaránt szól a gyerekekhez és a szülőkhez is. A tanév során az igehirdetés előtt a legkisebbek egy hitoktatóval és saját kísérőikkel a kötetlenebb „mocorgó” foglalkozásra indulhatnak.

gyerek-istentiszteleti teaház: a hónap 2. vasárnapján, a gyerek-istentisztelet után a kisteremben

Szeretettel hívjuk a gyermekeket és a szülőket beszélgetésre, együtt töltött közös időre a gyerek-istentisztelethez kapcsolódóan tea, kávé és sütemény mellé! Szívesen fogadunk sütemény és gyümölcsfelajánlásokat. Várjuk azok jelentkezését is, akik szívesen segítenek egy-egy alkalom előkészítésében!

Tervezett őszi dátumok: szeptember 11., október 9., október 30. és november 13.

baba-mama kör: a hónap 1. és 3. szerdáján, 10 órakor az ifiteremben (Templom u. 12.)

Édesanyák és kisgyerekeik alkalma beszélgetéssel egy-egy téma kapcsán, énekléssel, bibliai történetekkel, bábozással, teázással, sütizéssel, játékkal és nevetéssel. Szívesen várjuk az érdeklődést is ezen a címen: bmksopron@gmail.com

Tervezett őszi dátumok: október 5., 19., november 2. és 16.

FiFi (fiatal ifi): havonta egyszer, szombaton 9.30-kor a nagyteremben

Szeretettel várjuk az iskoláskorú gyerekeket a hónap adott szombat délelőttjén 9.30-tól fél 12-ig a gyülekezeti házba. Az együttléteinket egy-egy bibliai történet köré építjük fel, amelyről együtt beszélgetünk, gondolkodunk. Énekelünk, játszunk és kézműveskedünk is. Szeretettel fogadunk tízórai-felajánlásokat az alkalmakra.

Tervezett őszi dátum: szeptember 17.

bábcsoport: havonta egyszer, szombaton 10 órakor a kisteremben

Szeretettel várjuk az iskoláskorú gyerekeket a hónap egy adott szombat délelőttjén 10 órától 12 óráig a gyülekezeti házba. Bábokat készítünk, játszunk velük és bábelőadásra készülünk.

Tervezett őszi dátumok: szeptember 24. és október 22.

magyar konfirmációi csoportok: minden pénteken 16.15-kor és 17 órakor a kisteremben

Szeretettel hívjuk a 7. évfolyamos vagy nagyobb fiatalokat a különleges konfirmációi évre.

Az első alkalom: szeptember 9.

Ifi- Jugendgruppe: csütörtökönként és péntekenként felváltva 18 órakor az ifiteremben

(Templom u. 12.)

13 – 19 éves fiataloknak.

Tervezett szeptemberi dátumok: szeptember 9., 15., 23. és 29.

Deutschsprachige Veranstaltungen

Deutschsprachiger Gottesdienst (sonntags um 9 Uhr in der Kirche)

Jeden Sonntag um 9 Uhr laden wir zum deutschen Gottesdienst ein, davon einmal im Monat – meist am zweiten Sonntag im Monat – mit Abendmahl.

Wochenpredigt (donnerstags um 17 Uhr im Gemeindesaal)

Jeden Donnerstag laden wir um 17 Uhr zur Wochenpredigt ein. Jeweils am letzten Donnerstag im Monat findet die Wochenpredigt mit Abendmahl statt.

Kirchenkaffee (am 3. Sonntag im Monat im Anschluss an den deutschen Gottesdienst)

Geplante Treffen im Herbst: 18. September und 16. Oktober.

Kindergruppe (am 2. und 4. Mittwoch im Monat von 16.30 bis 18.00 Uhr im Gemeindehaus)

Spiele, Lieder, biblische Geschichten, manchmal auch kleine Ausflüge.

Geplante Treffen im Herbst: 14., 28. September, 12. Oktober.

Jugendgruppe (zweisprachig; abwechselnd donnerstags und freitags um 18 Uhr im Jugendraum)

Eine gute Gemeinschaft und Gespräche über das Leben und den Glauben, Spiele – und öfters auch Ausflüge. Die Treffen finden abwechselnd donnerstags und freitags um 18 Uhr im Jugendraum – alternativ auch im Gemeindehaus – statt.

Glaubensgesprächskreis (2. und 4. Freitag im Monat um 15.30 Uhr im Pfarramt)

Gespräche – gerne auch kontrovers – über Gott, den Glauben und die Welt.

Geplante Treffen im Herbst: 9. und 23. September, und 14. Oktober



Egyéb programok

Szeptember 17-én, szombaton 8 és 12 óra között jótékonyági ruhavásárt tartunk.

Szeptember 18-án, vasárnap kirándulással egybekötött erdei gyerek-istentiszteletet tartunk a Szalamandra-tónál. Azoknak, akik szívesen kirándulnának a helyszínre: indulás 9 órakor a Hajnal térről. Gyerek-istentisztelet 9.45-kor a Szalamandra-tónál, utána lehetőség batyus tízóraitra, játéokra. (Rossz idő esetén hagyományos gyerek-istentisztelet a nagyte remben.

Október 2-án, vasárnap aratási hálaadó istentiszteleteket tartunk, kérjük, akiknek van rá lehetőségük, hozzanak zöldségeket és gyümölcsöket az oltár feldíszítéséhez. Aznap terveink szerint újrakezdjük a „Tízórai” – lelki táplálék mindannyiunknak című istentisztelet-sorozatot.

Október 8-án, szombaton 10 és 16 óra között országos evangelizációt tartanak Budapesten, a Deák téri evangélikus templomban „Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el” címmel.

Október 22-én, szombaton egyházmegyei családi napot tartanak az Eötvös középiskolában.

Október 28. és 30. között ifjúsági hétvégét tartunk Révfülöpön.

Október 30-án, vasárnap a 9 órakor kezdődő gyerek-istentisztelethez csatlakozóan reformációi családi délelőtti tartunk játékkal, aszfaltrajzolással.

November 1-jén, kedden áhítatot tartunk, 17 órakor a balfi temetőben, 18 órakor a soproni evangélikus temetőben. A feltámadás reménységében, együtt emlékezzünk halottainkra!

Konfirmáció

Szeptemberben konfirmációs csoportokat indítunk a soproni evangélikus gyülekezetben,
szeretettel várjuk a 7. osztályt elkezdő vagy nagyobb fiatalokat, evangélikusokat, más felekezetűeket és meg nem keresztelteket is.

A magyar nyelvű alkalmak időpontja:
péntek, 16.15 és 17 óra (szeptember 17-étől).

A német nyelvű alkalmak tervezett időpontja:
csütörtökön, 15.45-kor.

További információ elérhető az idei konfirmációt vezető lelkészeknél:

Holger Manke német lelkész

+36-20/770-3644

homanke@gmail.com

dr. Tóth Károly magyar lelkész

+36-20/824-62-87

karoly.toth@lutheran.hu

Istentiszteleti szolgálati beosztás

2022. tanévkezdés – reformáció

szeptember 11. (Szentháromság ü. u. 13. vasárnap)

8.00 magyar: Dr. Tóth Károly
 9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke
 9.00 gyerek-istentisztelet (tanévkezdő):
 Pelikán András
 10.00 magyar (személyes igei áldással):
 Dr. Tóth Károly
 15.00 Balf: Dr. Tóth Károly
 16.00 Fertőszentmiklós: Dr. Tóth Károly

szeptember 15.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

szeptember 18. (Szentháromság ü. u. 14. vasárnap)

8.00 magyar: Pelikán András
 9.00 német: Holger Manke
 9.00 gyerek-istentisztelet (erdei): Dr. Tóth Károly
 10.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András
 15.00 Balf (úrvacsorás): Pelikán András

szeptember 22.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

szeptember 25. (Szentháromság ü. u. 15. vasárnap)

8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Dr. Tóth Károly
 9.00 német: Gertraud Winter
 9.00 gyerek-istentisztelet: Dr. Tóth Károly
 10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Dr. Tóth Károly
 15.00 Balf (áldozati gyűjtéssel): Dr. Tóth Károly
 16.00 Fertőszentmiklós (áldozati gyűjtéssel):
 Dr. Tóth Károly

szeptember 27.

18.00 teremtsünnep a nagyteremben:
 Dr. Tóth Károly

szeptember 29.

17.00 úrvacsorás Wochenpredigt: Holger Manke

október 2. (aratási hálaadás)

8.00 magyar (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly
 9.00 német: Holger Manke
 9.00 gyerek-istentisztelet: Pelikán András
 10.00 magyar („Tízórai”, úrvacsorás):
 Dr. Tóth Károly
 15.00 Balf: Dr. Tóth Károly
 16.00 kórházkápolna: Dr. Tóth Károly

október 6.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

október 9. (Szentháromság ü. u. 17. vasárnap)

8.00 magyar: Pelikán András
 9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke
 9.00 gyerek-istentisztelet: Dr. Tóth Károly
 10.00 magyar (személyes igei áldással):
 Pelikán András
 15.00 Balf: Pelikán András
 16.00 Fertőszentmiklós: Pelikán András

október 13.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

október 16. (Szentháromság ü. u. 18. vasárnap)

8.00 magyar: Pelikán András
 9.00 német: Holger Manke
 9.00 gyerek-istentisztelet: Pelikán András
 10.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András
 15.00 Balf (úrvacsorás): Pelikán András

október 20.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

október 23. (Szentháromság ü. u. 19. vasárnap)

8.00 magyar: Dr. Tóth Károly
 9.00 német: Holger Manke
 9.00 gyerek-istentisztelet: Dr. Tóth Károly
 10.00 magyar: Dr. Tóth Károly
 15.00 Balf: Dr. Tóth Károly
 16.00 Fertőszentmiklós: Dr. Tóth Károly

október 27.

17.00 úrvacsorás: Wochenpredigt: Holger Manke

október 30. (Bibliavasárnap)

8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Dr. Tóth Károly
 9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Gertraud Winter
 9.00 gyerek-istentisztelet családi délelőttel:
 Dr. Tóth Károly
 10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Dr. Tóth Károly
 15.00 Balf: Dr. Simon Attila

október 31. (reformáció)

18.00 kétnyelvű, a reformátusokkal közös
 a református templomban (úrvacsorás):
 Pelikán András és Holger Manke

november 1.

17.00 áhítat a balfi temetőben: Pelikán András
 18.00 áhítat a soproni evangélikus temetőben
 Pelikán András

A 10 órakor kezdődő magyar nyelvű istentisztelet minden vasárnap csatlakozó úrvacsorás.



Christophoros

A Soproni Evangélikus Egyházközség újságja, nyomtatva 320 példányban.
 Várható következő megjelenés: 2022. reformáció, Felelős kiadó: Dr. Tóth Károly
 9400 Sopron, Színház utca 27. e-mail: sopron@lutheran.hu, web: <https://sopron.lutheran.hu>
 tel: 99/523-002 számlaszám: 11737083-20006895